

Inatsisartut Ombudsmandiat
2024-mi ukiumoortumik nalunaarut

Inatsisartut Ombudsmandiat

Noorlernut 53

Postboks 1606

3900 Nuuk

Tlf. +299 32 78 10

www.ombudsmandi.gl

Ukiumoortumik nalunaarummi eqqartorneqarput:

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 1. juni 2017-imeersaq ombudsmandi pillugu inatsimmik taaneqartarpoq.

Pisortat ingerlatsineranni suliaasat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 13. juni 1994-imeersaq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasq suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmik taaneqartarpoq.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 13. juni 1994-imeersaq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasq paasitinneqarsinnaatitaneq pillugu inatsimmik taaneqartarpoq.

Allagaateqarfeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 3. juni 2015-imeersaq kingusinnerusukkut allanngortinneqartoq allagaateqarnermi inatsisitut.

Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 26. juni 2017-imeersaq meeqqanik tapersuisarneq pillugu inatsimmik taaneqartarpoq.

Ilaqutariit paarsisartut pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 13, 10. oktober 2019-imeersaq.

Ukiumoortumik nalunaarut ombudsmandip nittartagaani www.ombudsmandi.gl-imi PDF-itut aaneqarsinnaavoq.

330-nnorlugu naqiterneqarpoq

Ilusilersuisoq: iCICERO, grafisk produktion Nuuk

Naqiterivik: Johnsen Graphic Solutions A/S

Assit: Monica Schnügger (quppernerit 3, 6 aamma 62)

Henrik Bach (quppernerit 12, 40, 48 aamma 59)

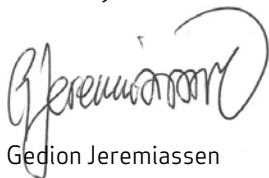
Luna Hansen (saqqaa, quppernerillu 11, 34, 47, 52, 56 aamma 60)

ISSN: 2245-1382

INATSIARTUNUT

2024-mi ukiumoortumik nalunaarutiga Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 10, imm. 1 innersuussutigalugu matumuuna saqqummiuppara. .

Nuuk, maj 2025

Gedion Jeremiassen

IMAI

1	UKIOQ QAANGIUTTOQ	7
2	ALLAASERISAT	13
2.1	Suliat suliarineqartarnerat pillugit inatsisit ukiuni 30ni	13
2.2	Innuttaasunut attavigiinnissamut- aamma atassuteqarnissamut ajornartitsilerluni nalunaartarneq	22
2.3	Angajoqqaarsianut atugassarititaasut	29
3	SULIAT TAMANUT SAQQUMMIUNNEQARTUT	35
3.1	Sulinermut atatillugu inimik najugassamik innersuussineq pisortat inger- latsineranni pissuserissaarnissamut naapertuutinngitsoq (2024-1)	35
3.2	Innuttaasup tungaanut aalajangiinermi Kommune Kujallermi oqaatsit atorneqartut akuerineqarsinnaanngilluinnartut (2024-2)	36
3.3	Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerumalluni qinnuteqaammi Kommune Kujalliup piffissaq suliap suliarineqarneranut atugaa isorisarialik (2024-3)	36
3.4	Kommune Qeqertaliup allagaatinik takunnikkumalluni noqqaassutip piffissaq suliap suliarineqarneranut atugaa isorisarialik (2024-4)	38
3.5	Inniisinnissaq pillugu kommunip aalajangiinera malinneqanngitsoq aamma meeqqat angerlartinneqartinnagit angerlartitsinissamik aalangiissute- qannginneq akuerineqarsinnaanngitsoq (2024-5)	38

4	SULIAT ALLAT	41
4.1	Inersimasut timikkut tarnikkullu piginnaasakitsut aningaasaataannik sulisaaseq.....	41
4.2	Meeqqamit naammagittaalliut ombudsmandimit suliarineqarpoq	42
4.3	Suleqatigiinnginnerup piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq sivitsorsarpaa	43
4.4	Suliami allagaatinik takunnikkumalluni noqqaassutit, pisortat oqartussaataitaannit aalajangiinissamik piginnaatitsissutilikkamit aalajangiiffigineqassapput	43
4.5	Paarsisartut paarsinermut akuersissutaasa utertinneqarnerata atorunnaarsinneqarnera	45
4.6	Allagaatinik takunnikkumalluni qinnuteqaatinut tunngatillugu allagaatinik tunniunneqartunik nutserisussaataitaaneq	46
5	OMBUDSMANDEQARNEQ PILLUGU INATSIMMI § 11 MALILLUGU NALUNAARUTIT	49
6	MISISSUINERIT	53
7	ANGALANERIT TIKERAARNERILLU	57
8	SULISUT	61
9	KISITSISIT ATORLUGIT TAKUSSUTISSIAT	63

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortut junimi Upernavimmiipput Utoqqaat Illuat pulaarlugu.

UKIOQ QAANGIUTTOQ

Ombudsmandimit Gedion Jeremiassemit

Ukioq siullermi misigisarpassuakka

Augustip aallaqqaataani 2023-mi ombudsmanditut ivertinneqarpunga. Taamaallilunga 2024-p naanerani ukioq ataaseq sinnerlugu, Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanni pisortat ingerlatsineranni inatsisit atuuttut, ingerlatsinermilu ileqqorissaarnis-saq malinneqarnersut Inatsisartut sinnerlugit nakkutilliisuullunga akisussaaffigisimavak-ka.

Ukioq qaangiuttoq tassaasimavoq, ukiuni 21-ni pasisanut pinerluttunullu illersuisutut suliaqarsimaninnit, pissutsinik ilisimasannik isiginninniffigisannit nooriarneq, ingerlatsiviit tungaannut innuttaasut sinnerlugit alapernaarsuisunngorluna nakkutiginnittunngornik-kut. Suliaqarfiillu taakku assigiiffeqarlutillu assigiinngitsorujussuupput.

Ukiuni kingullerni ombudsmanditut paarlatama, pisortat oqartussaataitaasa aamma pi-ngaartumik kommunit, ingerlatsinermi inatsisitigut malittarisassanik atuutsitsiniarner-mikkut unamminartorsiuteqartarnerat oqaatigiuartarsimavaa.

2023-mi ukiumoortumik nalunaarusianni oqaatigivara pisariaqartitsillunga, naammattu-mik eqqortumilli pissutsit qanoq innerinut paasisimasaqarfiginnileqqaarnnissannik.

Piffissarlu taamatut atorsimavara, tikeraarfigisimasannilu kommunit annertoorujussuar-mik unamminartorsiortarnerat ilisarisinnaavara. Nalinginnaasumik ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinikkut unamminartoqartitaat paasivakka ilaatigut allattuisussaanerit, tunngavilersuisussaanerit, inatsisit aalajangersagaannik pingaarutilinnik innersuussine-rit aamma naammagittaalliorsinnaanermi ilitersorneqarnissat piumasaqaatitaannut at-tuumassuteqartartut. Aamma suliani aalajangersimanerusuni immikkuullarinnerusumik inatsiseqartinneqartuni kommuninit akisussaaffigineqartuni takussaasarpur, pingaartu-mik isumaginninnikkut suliani, taammaattut uannut naammagittaalliutigineqarnerpaasar-mata.

Taamaattuni suliat takusarpakka suliat meeqqanik inissiinernut angerlartitsinernullu, aamma suliat siusinaarluni sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissamut tunngasut. Taakkua marluk tassaapput sulii kukkuluttorfiusartut. Naak tassaagaluartut isumaginninnikkut ingerlatsinermi suliaassat pingaarnersaat. Pissutsit taamaattut pillugit ombudsmandeqar-fik qanorluunniit amerlatigisunik oqaaseqaasiorsimagaluarpat, oqaaseqaatillu tamakku inuttassarsiugassaajunnaarsinneqarlutik nittartakkatsinni tamanut takusassiaallutik, na-lerassatut takusassianngortinneqarsimagaluartut, kukkunerit taamaattut innuttaasunut nanertuutaasartut pisarput.

Pisortat oqartussaataitaannik ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinikkut suliaqartarne-

rat ikorfartuiffiginarlugu, siorna naalakkersuisoqarfinnut kommuninullu tamanut oqartussaasunut ilitersuummik nassiusuinikuuvugut. Peqatigitillugulu oqartussaasunut ilitersuut nittartakkatsinni aaneqarsinnaanngortillugu.

Oqartussaasunut ilitersuummi sammineqarput ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinikut qitiusumik sammisat arlallit, malittarisassallu pingaarutillit, ukiut ingerlanerini inatsisilerinermi atuakkiat ombudsmandillu oqaaseqaatigisarsimasai tassuuna ataqatigiis-saagaallutik.

Paasivara oqartussaasunut ilitersuut, pisortat oqartussaataitaasa akorluarsimagaat. Piviusorlu unaavoq, kommunini isumaginninnermi ingerlatsiviit katussillutik oqartussaasunut ilitersuut aallaavigalugu ilinniusiornerat, uagullu neqeroornikuuvugut, taanna piareeripat kukkunersiorlugu misissorsinnaagipput.

Oqartussaasunut ilitersuutip siammarterneqarneranut atatillugu ombudsmandeqarfimmit oqaatigineqarpoq ilitersuut ataavartumik alliartortinneqarumaartoq, oqaatigissavara ilungersuullugu maannakkut oqartussaasunut ilitersuummi immikkoortutut nutaatut, pisortat atorfinitsititsisarneranni inatsiseqarnermut tunngasortaata annertuup ilanngunneqarnissaa suliarineqaleruttormat, tamanna aamma nalinginnaasumik pisortat oqartussaataitaasa ingerlatsineranni kukkuluttorfiugajuttut ilagimmassuk.

Isumaginninnikkut inatsisilerinermi piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartartoq ajornartorsiutaavoq ersarisoq. Suliat puigorneqartarput, sivitsorsarneqartarput naammassinngitsoorneqarajuppallaarlutillu. Suliani suliarisanni kommuninit oqaaseqaasiornermi, piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartartoq pillugu utoqqatsissutigineqarajuttarpoq sammisani suliaqarsinnaasunik sulisussaaleqisarneq. Suliami pisut pinerat najoqqutaralugu tulleriissaarnilikkamik kommunimut noqqaassuteqaruma imatut pisoqarajuppallaarujuussuarpoq, tassa kommunit suliap ingerlasimaneranik saqqummiussassaliornerminni minitarpassuaqartarnerat, minitaallu pillugit apersuillunga nassuiaaqqusiguma, qularutissaanngilluinnartarluni akissutisiassara tassaasoq; sulisoq taanna suliunnaarnikuuvog, taamaammat susoqarsimanera naluarpur, immaqaluunniit qanga taama pisoqarsimanera naluarpur. Tamanna akuersaarneqarsinnaanngilluinnarpoq.

Paasisinnaavara kommunini nalinginnaasuummat sulisussanik pissarsiortarnikkut, piginnaasanik inerisaanikkut aamma sulisut tigummiinnarnissaanni ajornakusoortitsisarnerat annertuumik unaminartuusarmata. Peqatigitillugulu kommuninit suliani ataasiakkaani eqqaamasassiissutinik allattuinnngitsoortoqartarneratigit annertuumik kukkuluttuutaasarnerannut atatillugu, kommunit tamatumani nammineerlutik suliat suliarineqarneranni imminnut ilungersuatittarput, pingaartumik sulisut suliffimmiit suliffimmut nuttakulaartuusimapata.

Kommuninit nalinginnaasumik ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq malinneqaraluarpat, aammalu suliani ataasiakkaani atugassat tamakkiisumik allattorneqartaraluarpata, ilaatigit kommunimi suliap ingerlanneqarsimanera sattaasernikkut pilerseqqinniarsari-

neqartassanngikkaluarpoq. Allattuinerмик annertunerusumik suliaqartoqartaraluarpat, siulittuutigerusussinnaavara, suliat puigorneqartartut unittoortartullu ikinneearsuussagaluartut.

Qularinngilarali ajornartorsiutit oqaatigineqartut kommuninit ilisimaarineqartut, aammalu naluneqanngitsoq pitsanngorsaatisaanut inissaqartitsisoqartoq.

Suliat sivitsorsarneqarnerisigut, sullissisullu tatineqarnermikkut immaqalu ilaanni misigisimanerminni suliap ingerlanneqarnerani sukkanerusumik malinnaaniarsarisariaqarnermik, ilaannikkut sullissisup innuttaasullu akornanni oqaatsit sakkortuut pilersinnaasarput. Tamanna ajornartorsiutaasinnaalluni oqaasiinnakkut aamma allakkatigut atassuteqaatigiinnermi. Ilaannikkut akerleriinnerit ima sakkortusisinnaatigisarput, allaat innuttaasup pisortanut oqaloqatiginnittarnera attaveqartarneraluunniit, pisortat oqartusaatitaannit inerteqqutaalersinneqartarluni.

Taamaammat pissutsit tassunnga killissinnaanerata ajuusaarnartuuvoq, sapinngisarlu taamaat atorlugu pinaveersimatinniagassaalluni. Tamatumunnga atatillugu pisortat oqartusaatitaannit eqqumaffigineqartussaammat, innuttaasumik pitsaasumik paaseqatigiiffiusumik oqaloqateqartarnermi, pisortat oqartussaataat annertoorujussuarmik iliuuseqarnissaminik piumaffigineqarmat, aamma nalinginnaasuminngaanniit inuit allat tungaannut iliuuseqartarnermit, annerusumik pisortani atorfilik akaarinnissinnaassuseqartariaqarmat.

Taamaalillunga ukioq manna ukiumoortumik nalunaarusianni, suliaq meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnerani allakkatigut aalajangiiffigineqarnera eqqartuiffigaara. Suliamik aallartitsivugut, tamatumanilu pissutaavoq oqaatsini atorneqartuni nipi, oqaasiliornermilu kommunip aalajangiinnermini oqaatsit atugai inussiarniitsuummata nikassaallutillu, taamaalillutik ingerlatsinermi pissuserissaarnissami malittarisassanut naapertuuttuunatik, tamanna pitsaanngilluinnartutut isornartorsiorpara.

Aamma ukioq manna ukiumoortumik nalunaarusianni ilanngutassiami eqqaaneqarpoq, pisortat oqartussaataannit innuttaasut oqaloqatiginninnissanut namminneerlutilu takkunermikkut, pisortanit killiligaallutik atassuteqaqqusaajunnaarsinneqartarnerat.

Pisortat oqartussaataasa taamatut aalajangiissuteqartarnerat nalorninartortaqrpoq, pissutigalugu taamaaliorneq innuttaasut nammineq takkunermikkut, oqarasuaatikkut allakkatigulluunniit pisortanut attaveqarsinnaatitaanerannut akerliummat. Pisinnaatitaanerup tamatuma illua ´tungerivaa, oqartussaasup killilerujussuarmik killiliisinaanera, imaluunniit innuttaasup pisortanut attaveqarsinnaanerata inerteqquteqarnikkut pisortanut oqaloqateqarsinnaajunnaarsinneqarnera. Taamaattorli pisortat oqartussaataaannut piumasaqaatigineqartoq, akaarinnissinnaajuaannarnissaat inussiarnisaaginnarnissaallu pinngitsoorani taamaattuaannartussaannngilaq. Ersinngitsumik killiliussaqrpoq, pisortat oqartussaataannit suut tamarluinnarmik akuersaaginnavittariaqannginnerat.

Innuttaasup pisortat oqartussaataannut saaffiginnittarneri pisarsimappata oqaatsit ator neqartutigut nipillu tujorminartumik atorneratigut, imaluunniit innuttaasooq naapertuutinnigsumik iliuuseqarpat pissusilersuuteqarpalluunniit, assersuutigalugu siullermiilerani oqaatsinik naapertuutinnigitsunik atuinera, siorasaarinikkut allatulluunniit naapertuutinnigitsuliorpat, sooranarluni, narrunarsaalluni, nikassaalluni imaluunniit pissusilersornermigut killissamik qaangiilluni, tassani pisortat oqartussaataat killiliisinnaavoq imaluunniit innuttaasup pisortanut attaveqarsinnaatitaanerani mattussivissinnaavoq.

Ukioq manna ukiumoortumik nalunaarusiamit ersersinneqarpoq, suliani taamaattuni pisortat oqartussaataasa suut qajassuarfigissaneraat suullu piumasaqatit malissinnaaneraat.

Taamatut 2024-mi nalunaarusiara aallarniuteqarfigalugu, tamassi atuarluarisi.

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortut septemberimi Angerlarsimaffik Isikkivik pulaarpaat. Immik-koortorta qarfiit ammasoq matoqqasorlu misissuiffigineqarput.

2.1 Suliat suliarineqartarnerat pillugit inatsisit ukiuni 30ni

Immikkut siunnersortimit Henrik Bachimit

Aallaqqaasiut

1994-imi taamanikkut inatsisartuusimasut inatsisit assigiinngitsut pingasut akuersis-sutigivaat, ullumikkut annertoorujussuarmik pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarneranni pingaarutillit. Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit, pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit aamma ombudsmandeqarneq pillugu inatsit, 1994-imi ukiaanerani ataatsimiinnermi tamarmik akuersissutigineqarput.

Ilanngutassiami matumani pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmut, pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmut aamma ombudsmandeqarneq pillugu inatsimmut ataatsimoorussatut atorlugu, ingerlatsinerami inatsisit taaguutigineqassaaq.

Maannakkut ingerlatsinerami inatsisit ukiuni 30-ni atuutereersimalernerannut atatillugu, inatsisitigut inissisimanerup oqaluttuassartaa ilanngutassiami matumani sammissavara, inatsisit akuersissutigineqarnerat sioqqullugu, aammali tamatuma kingorna inatsisinik allannguisarnerit ilanngullugit. Tamatuma kingornatigut suliaq immikkut toqqagaq ombudsmandimit suliarineqarsimasooq sammiumaarpara, tulliukkumaarporlu sammisami ersarisaneq ilaatigut siumut isigaluni, qanoq inatsisitigut qarasaasianillu atuuleriartuinnarnerup kingunerisaanik ineriartortoqarsimaneq.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqarnerat pillugu inatsisip akuersis-sutigineqarnera sioqqullugu inatsisitigut inissisimaneq

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqarnerat pillugu inatsisip akuersissutigineqarneratigut, piginnaatitaaffiit aamma pisinnaatitaaffiit pingaarutillit arlallit inatsisikkut ataatsimoortinneqarlutik aalajangersaaffigineqarput.

Piginnaatitaaffiilli pingaaruteqartut pinnginneranni aallarniutigalugu oqaluttuareqqaasavakka, pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip akuersissutigineqarnera sioqqullugu pisinnaatitaaffiit il.il. suut atuunnersut.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerulernissaq pillugu isumaliutissiissut

Kalaallit Nunaanni Namminersornerulernissaq pillugu isumalioqatigiissitat isumaliutissiissutaanni nr. 837-mi april 1978-imi tamanut saqqummiussaanni Kapitali V-mi ersersin-neqarpoq, inatsit tunngaviusooq nunap immikkoortuinut tamanut atuuttuusooq. Isumaliutissiissut malillugu tamatuma ilaatigut malitsigivaa, kiffaanngissuseqarnissamik pisinnaati-taaffittut aalajangersakkat nalagaaffiup iluani sumiluunniit atuuttuunerat. Isumaliutis-

siissut malillugu aamma naalagaaffeqatigiinnermi tunngavigineqarluni, tunngaviusumik inatsiseqartitsinikkut periaasiusut naalagaaffik tamakkerlugu atuuttuunnerat.

Tamakkua saniatigut isumaliutissiisummit ersersinneqarpoq, tamakku tunngaviusumik inatsiseqartitsinikkut periaasiusut ataatsimoorussat inatsimmi tunngaviusumi tamakkerlugit allattorneqarsimanngimmata, ilaatigut pissaanermik atornerluinerni, ilaqutariit inatsiseqartinneqarnerisa ilaat kiisalu, inatsisitigut isumannaatsuutitsinissat ilaat ilaatinneqanngitsut.

Naggataatigullu ersersinneqarpoq, tunngaviusumik inatsiseqartitsinikkut periaasiusut ataatsimoorussat, aamma namminersornerulluni oqartussanngorumaartussat pisisaaffimminnik suliaqarnerminni ataqqissagaat. Tamannali pillugu aalajangersagaliornissaq taamanikkut namminersornerunermi inatsimmi siunnersuutitut ilanngunneqarnissaa pisariallittut isumaqarfigineqarsimanngilaq.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat 1979-imi eqqunneqarnera sioqqullugu tamatumalu kingorna, pisortat ingerlatsineranni suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip suliaqarnerminni ataqqissagaat. Kalaallit Nunaanni tunngaviusumik inatsiseqartitsinikkut periaasiusut arlallit atuussimapput, suliaqarnerminni inatsisitigut nalimmasaaffiunngitsut.

Eqqartuusseriaaseq

Tunngaviusumik inatsiseqartitsinikkut periaasiusut, eqqartuusseriaatsimi siuliani oqaatigineqartunut naapertuuppoq aamma tassani pisortat ingerlatsineranni suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip atuutilinnginnerani periaasiusut arlallit atuullutik, illua '-tungiusumut suliami aalajangiiffigisassami pisinnaatitaaffiit atuutitinneqarlutik. Tamatumala malitsigisaanik pisortat oqartussaataitaannit suliami aalajangersimasumi aalajangiisoqannginnerani, pisinnaatitaaffiit pisortat oqartussaataitaannit misissorneqaqqartussaallutik.

Eqqartuussiviit Qullersaanni eqqartuussummi UfR 1998.685H ilaatigut suliat suliarineqartarneranni inatsisitigut pisisaaffiit pineqarput pisortat ingerlatsineranni suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip suliaqarnerminni atuutilinnginnerani atuuttut. Suliami pineqartoq tassaavoq Kangaatsiup Kommunerisimasaani sulisumik soraarsitsineq, soraarsitsinerlu sioqqullugu sulisup tusarniaaffigineqarsimannginnera.

Sulisooq august 1992-imi atorfinitsinneqarpoq 1993-imilu julimi soraarsitaalluni, suleqa-tikkuminaannera innersuussutigineqarluni. Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani eqqartuussummi oqaatigineqarpoq, pisortat ingerlatsineranni suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip suliaqarnerminni atuutilinnginnerani aamma, tusarniaassuteqartussaataitanermi ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinikkut tunngaviusooq atuutissasoq. Tamatumala saniatigut Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianiit oqaatigineqarpoq, pisortat oqartussaataitaat, soraarsitsineq sioqqullugu tusarniaasussaataitanerat aallaavittut atuuttoq

Tamatumunnga atatillugu Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianiit oqaatigineqarpoq, illua '-

tungiusumik tusarniaasussaatitaanermik malinninnginneq suliamik suliaqarnermi kukkunerusoq annertoq, taamaattumillu sulisumik soraarsitsisimaneq atortuutinneqarsinnaanngitsutut isigineqartariarluni. Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit tunngavilersuutigineqartut Eqqartuussisut Qullersaannit ilalerneqarput.

Ombudsmandeqarnermi periaasit

Ombudsmandeqarfik 1. april 1995-imi pilersinneqarpoq, taamatullu ombudsmandi pineqartoq pillugu isummernissaminut periarfissaqarsimavoq. Ombudsmandip nalunaarusiaani 1995-imeersumi immikkoortut pingajuanni ilaatigut ersersinneqarpoq, pisortat ingerlatsineranni suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsit Qallunaat Nunaanni pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit aallaavigalugu suliarineqarsimasoq. Tamanna isumaqarpoq, pisortat ingerlatsineranni suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip, pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit assigalugu taamaallaat ilaatinneqarmata inatsiseqartitsinikkut tunngavisat, taakkua ukiut ingerlanerini periaasiusut tunngavigalugit ineriartortinneqarsimallutik, inatsisitigut atuakkiatigut kiisalu Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaataasigut, assersuutigalugu ingerlatsinermi pissuserissaarnissami.

Pisortat ingerlatsineranni suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsit tunngaviatigut inatsisitigut inissisimanermik allannguutaanngilaq, tassami periaaserineqartunik atuutereersunik pisortat ingerlatsineranni suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsisinngortitsinerummat.

Nalunaarusiami 1998-imeersumi suliaq immikkoortumi 32-2-mi ilanngunneqarpoq, tassani ombudsmandi soraarsitsinermik suliamik suliaqarpoq, tassani pisortat ingerlatsineranni suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsit atuutilersinneqanngikkallarmat sulisoq soraarsinneqarsimavoq. Tassunga atatillugu ombudsmandimit oqaatigineqarpoq, aalajangiinermi tunngavilersuuteqartussaataitanerup takussutissartarigaa inatsiseqartitsinikkut tunngaviuneranik, pisortat ingerlatsineranni suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsisit atuuttussanngortinneqanngikkallarmat erloqinartutut isikkulinni aalajangiisarnermi atuuttussaatinneqareersoq. Suliami pineqartumi soraarsitsinermi peqqutaasoq tamakkiisumik tunngavilersorneqarsimanngilaq, soraarsitsineq ileqqussanik unioqqutitsinerunersoq imaluunniit malunnaarsaarnertut isikkoqarnersoq.

Naggasiineq

Taamaattumik tunngavigineqarsinnaavoq, pisortat ingerlatsineranni suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsit sioqqulluguli tunngaviusumik inatsisitigut periaaserineqartut arlaliit atuutereersimmata, pisortat oqartussaataitanit misissorneqartartussat.

Tamanna pisortat ingerlatsineranni suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip nalinginnaasumik oqaaseqaatitaanut naapertuuppoq. Tassannga ersersinneqarpoq, kommunit aamma Namminersornerullutik Oqartussat allaffissornikkut pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi nalinginnaasumik tunngaviusut annertunerpaatigut malillugit suliarineqartarnerat.

Taamaallilluni pisortat ingerlatsineranni allaffissorneq taamanikkulli tunngaviusussanik allassimangitsunik nalinginnaasumik nalimmassaasarnikkut atorneqartareersimavoq.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsisit pinngornerisa tunngavii oqaluttuassar-taalu

Ingerlatsinermi inatsisit akuersissutigineqarnerannut ilaatigut tunngaviuvoq, 1985-imi Folketingip Ombudsmandianit oqaatigineqarmat, ombudsmandi piginnatitaaffilerneqar-simangitsoq pisortanut naammagittaalliutinik suliaqarnissaminut, taamanikkut Nammi-nersornerullutik Oqartussat oqartussaaffigisaannut.

Folketingip Ombudsmandiata nalunaarusiaani 1985-imeersumi ilaatigut ersersinneqar-poq, Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsisip atuutitinne-qalersinneratigut naammagittaalliutit pillugit, Folketingip Ombudsmandianit oqaatigine-qarsimasoq, Folketingip Ombudsmandianit ingerlatsivik kalaallit nunaanni Namminersor-nerullutik Oqartussat pisortatigut oqartussaaffigisaasa allaffissornikkut aalajangiiffigi-sassatigut susassa qarfigisatut oqartussaaffigisai nammineq isummersorfisinnaanagit.

Tamanna tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni pisortat oqartussaataat pillugit naamma-gittaalliutit suliarineqartarnissaannut, ombudsmandeqarfiup pilersinneqarnissaa pisa-riaqarsimavoq, 1990-ikkullu aallartinneranni ombudsmandeqarfiup pilersinneqarnissaa politikkikkut annertuumik ukkatarineqarsimavoq.

Inatsisartut 1992-imi ukiaanerani ataatsiimiinneranni amerlanerussuteqartunit isumaqa-taaffigineqarpoq ombudsmandeqarfik pilersinneqassasoq, tamatumani pisortat ingerlat-sineranni isornartorsiuissarnerit akuersaarniarlugit, tamakku uteqqiasumik Inatsisartunit innuttaasunillu qaqinneqartarsimmata. Ombudsmandi taannaassammat inatsisitigut pisinnaatitaaffiit naapertorlugit, innuttaasut qanoq pisortat oqartussaataannit pine-qarnissaannik qulakkeerinnittussaq.

Tamatumalu kingornatigut sammisami pisarialimmik inatsisiliornissap akuerisassanngor-lugu suliarineqarnera aallartinneqarpoq. 1993-imi ombudsmandeqarfimmik pilersitsinis-samut inatsisartut periaasissaannut naleqqussaanermi suliaq aallartinneqarpoq. 1993-ip upernavaani ombudsmandeqarnek pillugu inatsisip suliarineqarnerata nalunaarusiartaa inatsisartunut agguanneqarpoq.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip oqaaseqaati-taanit ersersinneqarpoq, ombudsmandeqarnermi inatsisissap piareersaataasumik sulia-rineqarnerani paasineqarsimasoq, ombudsmandeqarfimmik pilersitsiniarnermi, peqatigi-tillugu pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsimmik suliaqartoqanngippat siunertarisamut naleqqunnavianngitsoq.

Ombudsmandeqarnermi inatsisissap suliarineqarnera ingerlaannarpoq, 1993-imilu ukiak-kut ataatsimiinnermi Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut inatsisartunut saqqummiunneqarpoq. 1994-imi upernaakkut ataatsimiinner-

mi inatsisissatut siunnersuut naammassillugu suliarineqarpoq akuersissutigineqarlunilu. Taamaalillunilu Kalaallit Nunaanni ombudsmandeqarnermi inatsisitigut tunngaviliissutigineqartoq akuersissutigineqarluni.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsisit imarisaat

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip akuersissutigineqarnerani siunertaavoq, piginnaatitsinerit pisinnaatitaaffiillu pingaaruteqartut inatsisitigut naqissuserneqarnissaat, pisortat oqartussaataitaanik illua 'tungiusup naapitsineratigut suliami aalajangiiffiususaaq pillugu. Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip siunertarivaa suliap suliarineqarnerata pitsaanerulersinneqarnissaanut ikiuutaanissaa, peqatigitillugulu pisortat inatsisinik malinninnissaat eqqortumillu aalajangiinissaat isumannaatsuutitseqataaffigissallugu.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip aamma isuman-naarinniffeqatigivaa, innuttaasut ataasiakkaat suliami imminermittut tunngasumi aalajangiinissami suliagarneq, pineqartumut tunngassuteqartoq pitsaanerususumik sunneeqataaffigisinnaammagu. Peqatigitillugu pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisit ilapertuutaassaaq, innuttaasup aalajangikkap imarisaanik tamatumalu tunuliaqutaanik paasinnilluarnerunissaanut.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisikkut atuutilersineqarput malittarisassat peqataasinnaassuseqannginnermut aamma ilitersuinissamut, allagaatinik takunnissinnaanermut aamma illua 'tungiusup tusarniaaffigineqarnissaanut tunngasut, taamatullu aamma malittarisassat tunngavilersornissamut aamma naammagittaalliuuteqarnissamut ilitersuutit.

Taamaalilluni pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmit suliap suliarineqarnerata pitsaanerulersinneqarnera aamma, innuttaasut ataasiakkaat inatsisitigut inatsisimaneri qulakkeerinniffeqineqarput. Naak pisortat oqartussaataitaat sulinerminni, pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip atuutilersinneqarnera sioqqullugu, inatsisitigut tunngavissat allattugaanngitsut nalinginnaasumik nalimmassakkanik malinnittussaataitaagaluarlutik, nassuerutigisariaqarpoq innuttaasumut pisortallu oqartussaataitaanut ajornakusoorsinnaammat tamakkiisumik paasinninnissaq, ingerlatsineri pissuserissaarnissamut atatillugu tamanna qanoq paasineqassanersoq.

Tamanna tunngavigalugu nalilerneqarpoq tamakkiisumik pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip pilersinneqarnissaa pisariaqartinneqartoq, tamatumani pingaartumik qitiusumik pisinnaatitaaffiillu tunngavii minnerpaaffissaasigut ersarissumik inatsisitigut nalimmassarneqarneratigut.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit suliarineqarpoq Qallunaat Nunaanni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit aallaavigalugu.

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisip akuersissutigineqarneranut peqatigitillugu, paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit nr. 280, 10. juni 1970-imeersoq, piffissap tamatuma tungaanut Kalaallit Nunaanni atuuttuusimagaluarteq atorunnaarsinneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuutip imarivai nalinginnaasumik allagaatinik takunnissinnaanermi malittarisassat, pisortat oqartussaataannut suliamik suliaqarnermi allaffissornikkut pilersissimasaannullu. Inatsit allagaatinik aalajangersimasunut suliamiluunniit immik-kut oqaatigineqartunut paasitinneqarusuttumut kimulluunniit atuuppoq. Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmut 1970-imeersumut naleqqiullugu, pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit assigiinngitsunik allannguutini imaqarpoq.

Atorneqarfissaa annertusineqarpoq pisortat ingerlatsiviini suliaqarnermut tamanut atuut-tunngorlugu, taamaalilluni pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi ingerlatsinermi suliaqarneq aamma ilanngunneqarluni. Ingerlatsinermi suliaqarneq imatut paasineqassaaq, suliaqarfiit aalajangiinernik pituttuiffiunngitsunut sammititanut. Soorlu, nakorsianik passussinerit, ilitersuinerit aamma ilinniartitsinerit.

Tamatuma saniatigut annertusisamik paasissutissiisarnermik tunngavik inatsisinngor-tinneqarpoq, taamaalilluni pisortani oqartussaasup pisussaafiinit annerusumik ingerlat-sinermi pisortat allagaatinik takunnissinnaalersitsillutik. Annertusisamilli paasissutissii-sarnermik tunngavik killiligaalluni nipangiussisussaataitanerup inatsisitaata malittari-sassartaanit. Tamatuma saniatigut aalajangersagaq imminut suliamut takunnissinnaati-taanermut tunngasoq ilanngunneqarpoq, taamaalilluni inuttut atugarisat pillugit alla-gaati oqaatigineqarsimasoq aallaavittut pisinnaatitaaffiulerluni paasissutissat pine-qartut pillugit ilisimatinneqarnissamik.

Nalunaarsuilluni allattuisussaataitanerup aalajangersagartaani ersarissaqqissarneqar-poq, nalunaarsuilluni allattuisussaataitanermi taamaallaat suliani ingerlatsivimmit aala-angiiffiginiffissanut aallaavittut atuuttoq. Aamma ersarissarneqarpoq suliami paasis-sutissat suliap aalajangiiffiginissaani pingaarutillinnut allattuisussaataitaaneq atuuttoq.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi ilaatinne-qareerput allagaatinik takunnissinnaatitaaneq suliffiup iluani allagaatinut inaarsariikka-nut. Taamatullu aalajangersarneqarpoq allagaatinik takunnikkumalluni suliat piaartumik suliarineqartarnissaat.

Ombudsmandeqarnek pillugu inatsit

Ombudsmandeqarnermi inatsisip oqaaseqaatitaani erserpoq, Kalaallit Nunaanni ombuds-mandeqarnek Qallunaat Nunaanni ilusilersuineq malillugu suliarineqarsimasoq, ombuds-mandeqarfillu nakkutilliinermi aqqissuussap ilaatut isigineqartoq, qulakkeerinnittus-satut pisortat oqartussaataitaasa sulisullu suliaqarnerminni sumiginnaannginnissaannik, kukkunnginnissaannik unioqqutitsinnginnissaannilu, aammalu innuttaasut pisinnaatitaaf-fimminnik iluaqutissaminnillu inatsisit malillugit pineqarnissaannik.

Nakkutilliinermi anguniarneqartarpoq paasiniassallugit, suliaqarfiup iluani inatsisinut naapertuutinnigsumik siunertaqartoqarnerseq, piaaraluni imaluunniit naleqqutinnigsumik aalajangiisoqarnerseq, allatulluunniit kukkuluttortoqarnerseq malinninngittoqarnerlorluunniit.

Kingorna inatsisip allannguutai

Ingerlatsinermi inatsisit 1994-imi akuersissutigineqarnerisa kingornatigut inatsisit arlatsigut allannguuteqartinneqarsimapput, tulluuttuni naatsuumik sammeneqartussat. Pingaartumik pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarneranni inatsimmi aamma pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi killilimmik inatsisit allannguuteqartinneqarsimapput, taamaattumik inatsisit taakku sulii annertuutigut ukiut 30-t matuma siornatigut taamanikkut Inatsisartuusunit akuersissutigineqartut sulii taakkuupput. Taamaattumik malunnaatilimmik annertuumillu 1994-imiilli inatsisit allannguuteqartinneqarsimangillat.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip akuersissutigineqarnerata kingorna pingasoriarlugu inatsit allannguuteqartinneqartarsimavoq, allanguineq siulleeq 1998-imi pivoq inatsimmi § 7a ilanngunneqarmat. Tassani aalajangersarneqarluni, suliame pineqartoq nalunaarsinnaangortinneqarluni kalaallisut imaluunniit qallunaatut sullinneqarusunnerluni.

Kingorna 2001-imi aamma 2011-mi inatsit allanngortinneqarpoq, annerusumik pineqarlutik oqaatsitigut allannguutit aamma ersarissaanerit.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisip akuersissutigineqarneratali kingorna marloriarlugu inatsit allannguuteqartinneqartarsimavoq, allanguineq siulleeq 1999-imi, tassani ilaatigut sulisunut suliat pillugit allagaatinik takunnissinnaanermi aalajangersakkat ersarissarneqarlutik. Inatsimmik allannguneq, 1998-imi Qallunaat Nunaanni pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisip allanngortinneqarnerata assinganik allannguineruvoq.

2001-imi napparsimasut inatsisitigut inissisimanerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat akuersissutigineqarpoq, peqatigitillugu pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 9 atorunnaarsinneqarluni. Aalajangersakkami pineqarluni napparsimasut pillugit nalunaarsuilluni allattukkanik allagaatinik takunnissinnaaneq.

Ombudsmandeqarnek pillugu inatsit

Ombudsmandeqarnek pillugu inatsit akuersissutigineqarneratali kingorna marloriarlugu allannguuteqartinneqartarsimavoq, allannguinerit annertunertigut Qallunaat Nunaanni ombudsmandeqarnek pillugu inatsisip allannguuteqartinneqarneranit isumasassarsiffigineqartarlutik.

2009-mi ombudsmandi ilaatigut piginnaassusiligaavoq OPCAT atorlugu misissuiartorsinnaatitaalersinneqarluni, misissuiartornerit ingerlanneqartassallutik inuit piumassuserinngisaminnik kiffaanngissusiakkat najugaqarfiini. 2017-imi inatsimmik allanguisoqarpoq ombudsmandi piginnaassusiligaalluni angerlarsimaffiit namminersortunit pigineqartut misissuiartorfisinnaanngorlugit.

Qallunaat Nunaanni pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip aamma ingerlatsinermi inatsisip assigiinngissutaat

Aallaqqaasiussatut oqaatigineqartutut peqqaataanit Kalaallit Nunaanni ingerlatsinermi inatsisit, Qallunaat Nunaanni inatsisinit isumassarsiaallutik aallaaveqarput, taamaattumik Kalaallit Nunaanni Qallunaallu Nunaanni aallaavimmikkut assigiissuteqartorujussuupput. Assigiissuteqarfimmigulli taamaakkunnaarnikuuvoq.

Qallunaat Nunaanni ingerlatsinermi inatsit ataavartumik allannngortinneqartarsimavoq, ilaatigut qulakkeerniarlugu ingerlatsinermi inatsisip teknologikkut ineriartornermut malinnaanissaa. Tamanna takuneqarsinnaavoq assersuutigalugu, ingerlatsinermi inatsisip nr. 1624, 26. december 2013-imeersup allannnguutissaanik akuersissuteqarnermi, ilaatigut ersersinneqarmat, inatsisissatut siunnersuummi oqallisissiarineqartoq, apeqqummi atsiortussaataaermermi piumasaqaammik nalimmassaasoqassasoq. Tassa imaappoq, ingerlatsinermi oqartussaasut, innuttaasunut suliani aalajangiiffiusuni nammineerluni atsiortornerit qanoq annertutigisumik atorneqartassanersut.

Tamatumani siunertaavoq eqaatsumik ullutsinnullu naleqquttumik nalimmassaanissap qularnaarinneffigineqarnissaa. Peqatigitillugu atsiortussaataaermermi piumasaqaatip inatsisitigut isumannaatsuunissa, uppernarsaatit aamma torersuutitsinissaq eqqarsaatigalugu ilanngunneqarlutik.

Ukiumi 2024-mi Kalaallit Nunaanni pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit allannnguuteqanngingajavissimasoq, inuiaqatigiinni qarasaasiaqarnerup nalaani inuusuni ulluinnarni suliat suliarineqarnerinut sunniuteqarpoq. Tulliuttuni sammineqassaaq Kalaallit Nunaanni aamma Qallunaat Nunaanni inatsisip assigiinngissutigisaa pillugu suliaq immikkut toqqagaq ombudsmandimit suliarineqarsimasoq. Inatsiseqartitsinikkut pissutsit allattorneqartut assigiinngissusiat oqaaseqaammik pineqartumi, sukumiinerusumik allaaserineqarpoq nunatsinni inatsit, Qallunaallu Nunaanni inatsisip allaaserineqarneri.

Suliami 2022-3-mi ombudsmandi pisortat oqartussaataaasa suliani aalajangiiffigineqartuni allakkatigut nassiussani atsiorneqartarnissaannut tunngasumik suliaqarpoq, tassani ombudsmandi nammineerluni suliamik misissuiffiginninnermik aallartitaqarluni.

Tamatumunnga tunngaviuvoq, Folketingip Ombudsmandia oqaaseqaateqarmat FOB 2008. 79-imi, tassani Folketingip Ombudsmandianit oqaatigineqarpoq, pisortat oqartussaataaasa suliani aalajangiiffigineqartuni allakkatigut nassiussat atsiorneqartarnissaat Statsministeriaqarfiup kaajallaasitaanit aallaaveqartoq, kaajallaasitatigullu allakkiat ta-

kutikkaat, inatsisitigut ileqqussaasoq pisortat oqartussaataitaasa avammut allagaasa at-siorneqarsimanissaat. Tamatuma saniatigut Folketingip Ombudsmandianit oqaatigine-qarpoq, inatsisitigut ileqqussaq taanna inatsisitut kimittussuseqarluni atuuttuusoq, tamatuma malitsigalugu inatsisitigut tunngavilersueqqaarluni aatsaat tamanna ileqqoq atunngitsoorneqarsinnaasoq.

Tamatuma kingorna oqareernittut ingerlatsinerimi inatsit allanngortinneqarpoq, tamatuma aalajangersagaq ikkunneqarpoq, allagaatinut nammineerluni atsiornissaq sulianik pissusissamisut ingerlasunik suliaqarnermi atuukkunnaarsinneqarluni. Taamaalluni inatsisitigut nalimmassarneqarpoq suliat ilaanni atsiortussaataitaaneq atorunnaarsinneqarluni.

Assinganik Kalaallit Nunaanni inatsimmi allannguisoqanngilaq. Tamanna tunngavigalugu Folketingip Ombudsmandiata isumaanut ombudsmandi isumaqataavoq, tamannalu tunngavilugu suliami 2022-3-mi oqaaseqaateqarluni, pisortat oqartussaataitaasa suliani aalajangiiffigineqartuni allakkatigut nassiussani atsiorneqartarnissaat suli atuuttoq, ateq ilanngullugu naqinneqassalluni. Tamatuma saniatigut ombudsmandimit ilanngullugu oqaatigineqarpoq, suliani aalajangiiffiusuni allakkatigut nassiussat, taamaallaat aalajangiiffiusoq oqartussaasoq suna pineqarnersoq imaluunniit oqartussani immikkoortortaarfik sorliunersoq paasisutissiissutigissallugit naammanngitsoq.

Tamatuma saniatigut innersuussutigineqarpoq sammisaq pillugu siusinnerusukkut suliarineqarsimasoq, nalunaarusiami 2011-meersumi immikkoortoq 5.5-tut ilanngussaq.

Naggasiineq siumullu isigineq

Ingerlatsinerimi inatsisit akuersissutigineranni tunngaviumik periaatsit inatsisikkut naqissuserneqarput. Piginnaatitaaffiit taakkua ilapertuutaassapput pisortat oqartussaataitaasa eqqortumik aalajangiinissaasa qulakkeerinniffiginerannik.

Ukiut ingerlanerini ombudsmandimit uteqqiasumik oqaatigineqartarpoq, ombudsmandip paasinninnera unaasoq, pisortat oqartussaataitaasa pisarialimmik eqqumaffigineq ajoraat pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip malittarisassai, aammalu inatsisigut inissisimaneq, inatsisikkut tunniunneqartutut misigineqarneq ajor-mat.

Suli tassa pisortat oqartussaataaannut suliassaavoq, ulluinnarni sullissinerimi, pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip malittarisassartai atuut-lertissallugit. Tamanna aamma pisortat oqartussaataitaannit eqqumafigninnerulersit-seqqissaaq.

Oqaatigineqareersutut ingerlatsinerimi inatsisit ukiuni 30-ni kingullerni taasarialimmik annerusumik allannguuteqarnikuunngillat, imaapporlu, 1994-imi inatsisit akuersissutigineqartut pingaarnertigut nikisinneqarsimanatik. Kisiannili inuiaqatigiinni qarasaasiarsor-neq annertoq malunnaatilimmik allannguuteqarsimavoq, minnerunngitsumik pisortani

digitalimik allakkerineq atorlugu allakkanik nassitsisarneq isigissagaanni.

Inatsiseqannginneratigut atsiortussaataitaanermik atuinngitsoortarnermut atatillugu, pisortat oqartussaataitaat sulii pisussaaffigiligaapput suliani aalajangiiffiusuni atermik atsiortanermillu ilanngussinissaminik. Tamannali, assersuutigalugu pisortani digitalimik allakkerineq atornerqartillugu aqukkuminaassinnaavoq.

Inuiaqatigiit annertusiartuinnartumik digitalinngorsarneqarnerannut peqatigitillugu inatsisit tunngavissat malinnaatinneqanngippata, siunissaq eqqarsaatigalugu pisortat oqartussaataitaanni sulianik suliaqartarnermi piumasaqaatigut annertuumik ajornartorsior-titsilissaaq, innuttaasunut sullissinermi attaveqartarnermilu digitalimik ulluinnarni ingerlatsiffiusumi.

Politikkikkut kissaatigineqarpat annertusiartuinnartumik pisortani digitalimik allakkerineq atorlugu allakkat nassiunneqartarnissaat, taava naatsorsuutigineqartariaqarpoq, inatsisitigut tunngavissat piumasaqaataasunut malinnaatinneqartariaqarput, suliani aalajangiiffiusuni allakkat nassiunneqartarnerannut atuuttumik.

Taamaalluni ajornartorsiut alliartuinnassaaq innuttaasut digitalikkut attaveqatigisarneranni, sammisami inatsisitigut tunngavigineqartut sulii imaatsillugit, soorlu taamani alla-gaannaat tigussaasut aamma skrivemaskina atorlugu attaveqaatitut atornerugallaratsigittuulli.

2.2 Innuttaasunut attavigiinnissamut- aamma atassuteqar-nissamut ajornartitsilerluni nalunaartarneq

Inatsisilerinermi pisortamit Kim Blokbomit

Innuttaasut tamarmik pinnaatitaaffeqarput pisortat oqartussaataitaannut namminneq takkunermikkut, oqarasuaatikkut aallakkatigulluunniit saaffiginissuteqarsinnaanerminnik. Tamanna pinnaatitaaffik innuttaasumut pingaarutilerujussuuvoq, assersuutigalugu suliamut imminnut tunngasumut ikiorneqarnissamut imaluunniit ilitersorneqarnissamut.

Innuttaasup pisortat oqartussaataitaannut attaveqarsinnaatitaanera taamaallaat killilerujussuarmik killiliiffigineqarsinnaavoq imaluunniit killilivinneqarsinnaavoq attaveqarsinnaajunnaarsillugu takkuteqqusaajunnaarsilluguluunniit.

Assersuutigalugu innuttaasup pisortat oqartussaataitaannut saaffiginissinnaatitaanera killilernerqarsinnaavoq imaluunniit killilivinneqarsinnaavoq imatut pisoqartillugu, innuttaasumit oqartussaasoq ersarissumik siunertaqanngitsunik suliakkiippat imaluunniit na-

leqqutinngitsumik tamaviaartitsippat, taamaalilluni pisortat oqartussaaitaat annertuumik artorsartillugu, assersuutigalugu innuttaasup annertuumik imaluunniit saaffiginnit-tarnerisa amerlassusii aallaavigalugit.

Aamma innuttaasup oqartussaasumik attaveqarsinnaatitaanerani killiliinissamik imaluunniit killiliivinnermik pisariaqartitsineq pisinnaavoq, innuttaasup oqartussaasumut saaffiginnittarneri oqaatsitigut imaluunniit nipimik tujorminartumik atuilluni pisimappa-ta, assersuutigalugu naapertuutinngitsunik oqalulluni, siorasaaruteqarluni allatulluunniit naleqqutinngitsumik, siooranartumik, kannguttaatumik, nakkarsaasumik killissamilluun-niit qaangiilluni pissusilersorpat.

Ilanngutassiami matumani oqaluttuarineqarpoq, qanoq ililluni pisortat oqartussaaitaat innuttaasup saaffiginnittarnerinik killiliisinnaanerani, taamatullu ilanngutassiami pis-sutsit oqartussaasup eqqumaffigisassai allaaserineqassapput, pisortat oqartussaati-taata innuttaasup oqartussaasumut saaffiginnissinnaanerani periarfissamik killiligaa-neranut imaluunniit killilivinneqarneranut atatillugu.

Ingerlatsinermik suliaqarnivik imaluunniit inatsisitigut aalajangiineq

Nalinginnaasumik aallaavittut oqartussaasoq taamaallaat innuttaasup tungaanut aala-jangiissuteqarsinnaavoq, tamatumunnga oqartussaasoq inatsisiliortunit piginnaatitaaf-filigaappat. Inatsilerinermi oqartarnertut, oqartussaasoq inatsisitigut tunngaveqas-saaq. Tamanna taaneqartarpoq inatsisikkut piumasaqaatitut, tamannalu ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinikkut inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaanermik aal-laaviup malitsigaa.

Oqartussaasoq innuttaasup attaveqarnissaanik annikilliliinissamik imaluunniit killiliivin-nermik aalajangiussaqarpat, aalajangerneq takussutissaavoq ingerlatsinermi suliaqarni-vittut oqaatigineqarsinnaasoq. Taamatut aalajangerneq suliat suliarineqarneqartarnerat-tut isigalugu aalajangiinerunngilaq, imaappoq, suliamut atatillugu suna eqqortuunersaq imaluunniit eqqortuussanersaq pisortamit pineqanngilaq.

Oqartussaasup aalajangiinerani paasinarsaaneq tassaavoq ingerlatsinermi suliaqarnivik imaluunniit suliat suliarineqartarnerat pillugu inatsit malillugu, oqartussaasoq kissaate-qartoq innuttaasup attaveqarnissamut pisinnaatitaaffianik annikilliliinermik imaluunniit pisortanut takkuttarneraniq pisussaaffeqarpoq. Paasinarsaanissaq pingaaruteqarpoq, tassani ingerlatsinermi suliaqarnivik imaluunniit aalajangiineq pineqarneris apeqqu-taalluni malittarisassat assigiinngitsut tassani atuummata.

Nalornisoornermi oqartussaasup isumaliutigisinnaavaa taamatut aalajangiinerup qanoq pingaaruteqartiginera, aamma suliat suliarineqartarneranni inatsimmi malittarisassat malillugit innuttaasup qanoq pisariaqartitsinersaq.

Ingerlatsinermi suliaqarnivik

Angerlarsimaffiup pingaarnertut ingerlanneqarnera, eqqissisimanissaq aamma torer-suunissaq qulakkeerniarlugu, pisortat oqartussaaitaat immikkut ittumik inatsisitigit imaluunniit nalunaarutitigit tunngaveqanngikkaluarluni angerlarsimaffimmi atuisunut aalajangersaasinnaavoq.

Pisortat oqartussaaitaannut, pissutsit aallaavigalugit taamatut malittarisassaliuussineq imaluunniit periutsit assigisai atorlugit innuttaasup tungaanut aalajangersaanissaq pisariaqarsinnaavoq.

Ingerlatsinermi suliaqarnivik tassaasinnaavoq uninngasup- allatulluunniit sullitap kat-sorsarnera, ilinniartitsineq aamma ilitersuineq. Aamma ingerlatsinermi suliaqarnivik tassaasinnaavoq meeqqanik paarsineq, paaqqinniffinnik ingerlatsineq, meeqqeriviit, eq-qiaaneq aamma kantinamik ingerlatsineq. Angerlarsimaffimmi qanoq paarsisoqarnis-saanik, imaluunniit angerlarsimaffimmi najugaqartoq qanoq passunneqassanersoq pillu-git aalajangiinerit aallaavittut ingerlatsinermi suliaqarniviupput. Aamma taamatut atuk-katigit paaqqutarininnermi, assersuutigalugu uninngasoq inimi sorlermi innangatinne-qassanersoq. Taamatut aalajangiinerit angerlarsimaffiup ingerlatsinerani suliaqarnivia-nut pisariaqartut ilagiinnarpaat.

Paasinarsaanermi pingaaruteqanngilaq aalajangiineq ingerlatsinermi suliaqarniviuner-soq imaluunniit suliat suliarineqartarnerat pillugu inatsisikkut paasillugu inatsisitigit aalajangigaanersoq, oqartussaaitap iliuuserisaa aalajangiinerunersoq assigisaanilluun-niit, imaluunniit aalajangiinnermi oqaatsit atorneqartutigit imarisamigut assersuutigalugu oqaatigineqarnersoq akuerineqarneq, atueqqusineq, immikkut akuersissuteqarneq, aki-leeqqusineq, inerteqquteqarneq imaluunniit peqqusineq atorneqarnersut.

Inatsisitigit aalajangiineq

Innuttaasup oqartussaasumut attaveqarnerani killiliivigineqarnissaanik imaluunniit kil-liliivigivinneqarnissaanik aalajangiinerit ilaat ima ingasatsigisinnaapput, allaat suliassat suliarineqartarneranni inatsit malillugu aalajangiinertut isikkoqartarlutik.

Taamaattoqarsimappat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmit innuttaasumut qularnaallisaarutit atuupput, assersuutigalugu aalajangikkap ilusilersorneqarneratigit, oqartussaasoq inatsisitigit imaluunniit nalunaarutitigit tunngavissaqarnissamik aamma naammagittaalluiteqarsinnaanermut ilitersuummik piumasaqaammik.

Taamatullu aamma oqartussaasoq suliani aalajangiiffigisani annertusisamik pisussaaffe-qarpoq aalajangikkap piareersarneqarnerani suliamik paasinarsaanissamik aamma misis-suinissamik, tamatumunnga ilanngullugit suliami paasissutissaviit pingaarutillit pissar-siarissallugit, assersuutigalugu aalajangiineq pitinnagu innuttaasumik tusarniaanikkut. Taamatut periuseq taaneqartarpoq pisortat paasissutissanik pisariaqartunik tunngavis-saqarnissaattut, oqartussaasup suliaq paasissutissanik qulaarsisusnaanera imaluunniit misissueriaaseq.

Ingerlatsinermi pissuserissaarnissaq

Kinaluunniit pisortat oqartussaaitaat ingerlatsinermi pissuserissaarnissamik piumasaqaammut malinnittussaaitaavoq.

Ingerlatsinermi pissuserissaarneq assersuutigalugu isumaqarpoq, oqartussaaitap inusiarnersuunissaanik, pissuserissaarnissaanik, ammasumik aamma qajassuartumik innuttaasumut oqaloqatiginninnissaanik.

Tamatumani oqartussaaitaq annertuumik iliuuseqassaaq innuttaasumik oqaloqatiginninnerup ingerlalluarnissaanut. Taamaalilluni oqartussaaitaq annertooujussuarmik piumafigineqarpoq pitsaasumik pissarsiffiusumillu innuttaasumik oqaloqateqarnerup ingerlaavarnissaanik, oqartussaaitallu nalinginnaasumik inuit allat akornanni akaarinnissinnaassuseqarneranit sulii annertunerussalluni akaarinninneq.

Taamaakkaluatoq oqartussaaitamit qanoq annertutigisumik piumasaqarsinnaaneq kil-leqarpoq.

Innuttaasup oqartussaaitamut saaffiginninnermini oqaatsit atugai nipaalu tujorminar-tumik pisimappat, imaluunniit innuttaasoq naapertuutinngitsumik pissusilersuuteqarsi-mappat, assersuutigalugu oqaatsit naapertuutinngitsut uteqattaarlugit, siorasaarluni imaluunniit allatut naapertuutinngitsuliorluni, sooranartuliorluni, kannguttaalliorfigin-nilluni, nakkarsaalluni imaluunniit killissamik qaangiilluni pissusilersorluni, tassani oqar-tussaaitaq killiliisinnaavoq imaluunniit innuttaasup oqartussaaitamut attaviginnittus-saaneramik pisinnaatitaaffianik mattussisinnaavoq.

Pissutsit taaneqartut aamma pissutigalugit oqartussaaitamit innuttaasup nammineerlu-ni takkuneratigut oqaloqateqarnermi imaluunniit oqarasuaatikut oqaluunnera kipitis-sinnaavaa, imaluunniit oqarfigalugu taamatut pisoqarsinnaasoq innuttaasumit oqaatsit ator-neqartut assigisaaluunniit allanngortinneqanngippata.

Allagaqartussaaitaaneq

Ingerlatsinermi pissuserissaartussaaitaaneq ilagivaa, aalajangiinerit innuttaasumut annertuumik pingaarutillit allakkatigut nalunaarutigineqartariaqarneri. Oqartussaaitap innuttaasup tungaanut killiliinera imaluunniit attaveqarsinnaajunnaarsitaavinnera innut-taasumut annertuumik pingaaruteqarpoq. Taamaattumik oqartussaaitap aalajangiinera innuttaasumut allakkatigut nalunaarutigineqartariaqarpoq, oqartussaasullu aalajangiine-rata tunngavigisaa innuttaasumut paasitinneqassalluni.

Pisortanit oqartussaaitap aalajangernerani imaluunniit aalajangiissuteqarnerani piumasaqaatit

Oqartussaasoq aalajangerpat innuttaasup oqartussaasumut attaveqarsinnaatitaanera killiligaassasoq imaluunniit attaveqarsinnaajunnaavitsinneqassasoq, taamatut aalaja-ngerneq piviusorsioortumik, atsikkutigiissaakkamik aallaavittullu piffissaq killilikami pis-saaq.

Tamanna atuuppoq oqartussaasup aalajangnera ingerlatsinermi suliaqarniviugaluarpalluunniit, imaluunniit suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisikkut paasillugu aalajangigaagaluarpat.

Piviusorsiorneq

Oqartussaataq imaluunniit atorfeqarfik taamaallaat innuttaasup pisortaatitamut attaveqarsinnaatitaanerani killiliilluni mattussivilluniluunniit aalajangersinnaavoq, aalajangerneq piviusorsioruuppat, assersuutigalugu aalajangerneq atorfeqarfiup siunertaanut suliaqarneranullu aallaaveqartinneqarpap, soorlu eqqissisimanissaq torersuutitsinissarlulakkeeriiffiginninniarlugit.

Pissuseq pissutsilluunniit innuttaasup killiliiffigineqarnissaa mattutivinneqarnissainilluunniit pisortaatitap aalajangerneranut pissutaasut nalilersorneqartassapput piffissami aalajangernerup nalaani pisut aallaavigalugit. Tassa imaappoq, tunngavigineqartut aalajangersimasut aamma maannakkorpiap pisut isumaqalersitsippata eqqissisimatitsinissaq torersuutitsinissarlul attatiinnarlugit aalajangerneq pisariaqartoq. Oqartussaataitap atorfeqarfiulluunniit uppersarsarsinnaasariaqarpaa assersuutigalugu, suna pillugululisut toqqissisimannginnersut.

Pisimasut qangali pisut aalajangernerumt ilaatinneqarpata, imaluunniit uteqqiasumik pisoqarpap, oqartussaataitaasup tamanna immikkut uppersaasiiffigisinnaasariaqarpaa.

Allattuisussaataaneq

Taamaattumik pingaaruteqarpoq oqartussaataitap allattuisarnissaa pissutsini taamaattuni kingulleq pisimassalluni piffissami oqartussaataitap aalajangernerani killiliilluni imaluunniit mattussivilluni innuttaasup oqartussaataitamut attaveqarnissaa, taamaalluni uppersaatait pisariaqartitap pisarialimmik akuliunnermi pigineqassammata.

Atsikkutigiissarineq

Oqartussaataitap aalajangiinerup tunngavigisaata iliuutsip ilungersunartuunera aamma pissusia aallaavigalugit, tamatumunnga ilanngullugu aalajangernerup iluaqutaanissaata pisariaqassusiani, annikinnerusumik iliuuseqarnikkut killiliinerup mattussinerulluunniit pisariaqartinneqartup anguneqarsinnaanera nalilersuiffigineqassaaq.

Peqatigitillugu innuttaasup oqartussaataitamik attaviginnissinnaatitaanerani killilersuineq imaluunniit mattussivinneq aallaavittut nalinginnaasumik pissanngilaq, kisiannili pissutsinut sulianulluunniit aalajangersimasunut killiliineq mattussivinnerlu tunngatinneqassapput. Taamaattumik oqartussaataitamit innuttaasup oqartussaataitamik oqaloqatiginnissinnaanerani periarfissanik tamanik mattullugu aalajangiiffigineqassanngilaq. Iluatungaani pisortaatitamit qulakkeeriiffigineqartariaqarpoq, innuttaasup sulipisariaqarfiatigut naammattumillu pisortaatitamit sullinneqarsinnaanissaa, assersuutigalugu immikkoortortaqarfinni allani imaluunniit suliani allani.

Oqartussaaitap innuttaasup oqartussaasumik attaveqarsinnaatitaaneraniq mattutivineqarnissaanut taarsiullugu isumaliutigisinnaavaa assersuutigalugu, naammannersoq aalajangiivigissallugu sapaatip akunneranut ataasiarluni piffissami aalajangersimasumi oqartussaaitap attavigneqarsinnaanera.

Aamma taamatut atuuppoq, soorlu oqartussaaitaasoq aalajangersinnaappat innuttaasup e-mailerutai sapaatip akunneranut ataasiarluni akissassagai, imaluunniit oqartussaaitap atorfeqarfiullu innuttaasoq aalajangiinermik nalunaarfiallugu, tassa oqartussaasup innuttaasup saaffiginnissutai sulii atuartassagai, kisianni taamaallaat akissuteqarfigissassagai saffiginnissutit nutaanik pingaarutilinnik paasisutissartaqarpata.

Atsikkutigiissaarinissaq eqqarsaatigalugu, innuttaasup oqartussaasumut attaviginnissinnaaneranut killiliinissaq mattussivinnisarluunniit pillugit aalajangernerit, piffissami aalajangersimasumi killeqartinneqartariaqarpoq.

Innuttaasup killiliiffigineqarni imaluunniit mattussaavinnini pillugit piffissap aalajangiussap iluani sulii ajornartorsiortitsisumik pissusilersuuteqarpat, oqartussaaitamut tunngavissaqarnersoq inerteqqutigineqartup sivitsorneqarsinnaanera isumaliutigineqartariaqarpoq. Taamaattoqarpallu oqartussaaitaq nutaamik aalajangeeqqittariaqarluni.

Ombudsmandip pisortat oqartussaaitaannik attaveqarsinnaanermut periarfissamik killilersuineq pillugu naammagittaallummik suliaqartanera

Suliami ombudsmandi paasisaqarpoq, kommune allakkatigut innuttaasumut aalajangiisuteqarsimasoq, innuttaasup meeraa angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasoq pillugu innuttaasoq oqaloqatigiumanagu.

Aalajangiinermi ersersinneqarpoq, innuttaasoq saaffiginninnerni arlalinni malunnartumik aalakoorsimammatt, puffassimaarluni kommunillu sulisuinut nuanniillortitsingaatsiarsimalluni. Ombudsmandimit kommunip aalajangiinera isornartorsiorneqanngilaq.

Naggasiineq

Oqartussaaitaasoq innuttaasup pisortat oqartussaaitaannut saaffiginnissinnaatitaaneranut tunngatillugu killilerujussuarmik killiliisinnaavoq mattussivissinnaalluniluunniit, oqartussaasoq innuttaasup tungaanit siunertaqanngitsumik imaluunniit naapertuutinnigsumik tatisippat, innuttaasumut oqartussaasoq annertuumik artukkerlugu. Aamma taamatut atuuppoq innuttaasup oqartussaasumut saaffiginnittarneri oqaatsitigut nipi-migulluunniit tujorminartumik pisimappat, imaluunniit innuttaasoq naapertuutinnigsumik pissusilersorsimappat assersuutigalugu, oqaatsit naapertuutinnigsumut uteqattaarlugit, siorasaarluni allatulluunniit naapertuunngitsumik pissusilersorluni, siooranartuliorluni, kannguttaatsuliorluni, nakkarsaalluni imaluunniit killissamik qaangiilluni pissusilersorluni.

Oqartussaasoq nalilersuissaaq, taamatut innuttaasup oqartussaaitamik attaviginnissinnaatitaanerminut atatillugu killiliiffigineqarnera imaluunniit mattunneqarnera isigine-

qassanersoq ingerlatsinermi suliaqarnivittut imaluunniit sulianik suliaqartarneq pillugu inatsit naapertorlugu aalajangiikkatut isigineqassanersoq.

Oqartussaaitap innuttaasup oqartussaasumut attaveqarsinnaatitaanerani killiliinera imaluunniit mattussivinnera pillugu aalajangiineq, innuttaasup nalinginnaasumik pinsinnaatitaaffiinik annertuumik akulerunneruvoq. Taamaattumillu aalajangiineq innuttaasumut allakkatigut nalunaarutigineqartariaqarluni.

Oqartussaaitaq innuttaasup attaviginerani inussiarnersuussaaq, ammasumik qajassuatumillu innuttaasumut oqaloqatigininneq ingerlanniarneqassalluni. Nalinginnaasumik oqartussaaitap inuit allat akornanni akaarinnittarneraniit annerusumik akaarinninnerussalluni.

Oqartussaaitaasoq innuttaasup oqartussaaitamut attaveqarsinnaatitaanerani killiliippat imaluunniit mattussippat, oqartussaaitamit qulakkeerneqassaput, piviusorsioortumik aamma atsikkutsigiissaarinissami piumaqaatit naammassissallugit. Tamanna uppernarsaasiiffigineqarsinnaassaaq.

Innuttaasup oqartussaaitamik attaveqarsinnaatitaaneranut killiliinermik imaluunniit mattussinermik aalajangiinera aallaavittut piffissami killilikkami pissaaq, aamma ersersinneqartariaqarpoq attaveqarnerup qanoq killilerneqarnera imaluunniit qanoq mattusisoqarnersoq. Peqatigitillugu oqartussaaitaasumit qulakkerneqassaaq, innuttaasup pisarialimmik naammattumillu oqartussaaitamit sullinneqarsinnaajuaannarnissaa, soorlu, immikkoortorta qarqimmi allami imaluunniit suliani allani

Paasissutissat annertunerusut pillugit atuarneqarsinnaasut

Folketingip Ombudsmandia oqartussaasunut ilitersuusiornikuuvoq, qulaani pineqartunut itisilersuutinik, suliallu aalajangersimasut Folketingip Ombudsmandianit suliarineqarsimasut innersuussutigineqarput.

Assersuutigalugu takukkit suliart FOB 2014-5, FOB 2010-20-2, FOB 2010-20-7, FOB 07.445 aamma FOB 06.297.

Tamakku saniatigut innersuussutigineqarput ilanngutassiat "Anstaltsforholdet – en vanskelig hjemmel" (pissutsit aallaavigalugit malittarisassaliuussineq – inatsisitigut tungavissaq ajornakusoortoq), Folketingip Ombudsmandia naluarsuaani 2010-mi naqitaq.

Oqartussaasunut ilitersuusiaq, ilanngutassiat aamma oqaaseqaatit atuarneqarsinnaaput www.ombudsmanden.dk-mi.

2.3 Angajoqqaarsianut atugassarititaasut

Immikkut siunnersortimit Monica Schnüggerimit

Ukiut ingerlanerini ombudsmandi angajoqqaarsiat naammagittaalliutaannik tigusaqartarpoq, taakkua meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnerani ilaqutariit paarsisartut atorfinitsinneqarnermi, malugineqanngitsutut tusaaneqanngitsutullu misigisimasarmata.

Ilanngutassiami matumani eqqartorneqassaaq angajoqqaarsiat kommunimut pissutsitigut inissisimasarnerat. Aamma ilanngutassiami tikinneqassapput ilaqutariit paarsisartut pisinnaatitaaffeqarneri, assersuutigalugu kommunit ilaqutariit paarsisartuunerannik atorunnaarsitsipata imaluunniit paarsinersiutit allanngortinneqarpata.

Ilaqutariit paarsisartut paarsisuunissamut akuerineqarnerat aamma paarsisuunissamut akuerineqarneq

Ilaqutariit paarsisartut meeqqamik paarsaqalertinnagit, kommunimit ilaqutariit paarsisartut aamma meeraq pillugit pissutsit assigiinngitsut isummerfigeqqaarneqassapput.

Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut lnatsisartut inatsisaanni § 37, imm. 2-mi erserpoq, nalinginnaasumik aamma inuussutissarsiutigalugu ilaqutariit paarsisartut najugaqarfigisaanni kommunalbestyrelsip atsiugaanik allaganngorlugu paarsisuunissamut akuersisummik peqassapput, ilaqutariillu paarsisartut nalinginnaasumik ilaqutariittut akuerineqarnerattut isigineqassalluni.

Ilaqutariit paarsisartut pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni § 4, imm. 3-mi erserpoq, ilaqutariittut paarsisartutut akuersissut allakkatigut tunngavilersorlugu nalunaarutigineqassaaq. Ilaqutariit paarsisartut meeqqanik inuusuttunillu qassinik tigusinnaanerat ilaqutariittut paarsisartutut akuersissummi allaqqassaaq.

Ilaqutariinni pissutsit ataatsimoortillugit misissuineq tunuliaqutaralugu, kommunip ilaqutariittut paarsisartutut akuersisummik tunniussinissaq aalajangiiffigissavaa, tasunga ilanngullugu ilaqutariit meeqqamik ataatsimik arlalinnilluunniit paarsassanik tigusinissamut qanoq naleqqutsiginersut. Misissuinermi pissutit ilaatigut makkua ilaqutariit qanoq naleqqutsiginerannik naliliinermi pingaartinneqassapput, ilaqutariinni ilinniagaqarneq-, suliffeqarneq-, ineqarneq-, aamma ilaqutariit attaveqarfii, kiisalu aningaasaqarnerat pillugu pissutsit.

Aamma komminimit pingaartinneqassapput pinerluuteqarsimanermut tunngasut, pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuiffimmit uppenarsaammik kiisalu ilaqutariinni inoqutaasut 15-inik taakkualuunniit sinnerlugit ukiulinnut tamanut tunngatillugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppenarsaammik kommuni piniassaaq.

Meeqqat tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni § 37, imm. 6-mi ersepoq, meeqqat inissinneqarsimasut tamarmik immikkut paarineqarnissaannut akuersissummik kommuni inissiisuusooq paarsisartunut atulersitsissaaq. Kommunip meeqqap inissinneqarnissaani isummerfigissavaa, meeqqap qanoq ikiorserneqartariaqartiginera, ilaqutariillu paarsisartut meeqqanik qassinik isumassuisinnaassuseqarnerat isummerfigalugu.

Ilaqutariit paarsisartut meeqqanik arlalinnik paarsaqarpata, meeqqat ataasiakkaarlugit immikkut paarineqarnissamut akuersissut iluunneqassapput.

Paarsinissamik akuersissutip siunertaraa qulakkeerinniffigissallugu, ilaqutariit paarsisartut ataasiakkaat nukissaqarnerat aamma pisarialimmik meeqqap paarsarineqartup pisariaqartitaanik piumasarineqartut isumagissallugit, meerarlu pisariaqartitaanik ikorfartorlugu, isumassorlugu paaqqutaralugulu. Tamakkuninnga nalilersuineri kommunimit ilaatigut isiginiarneqassapput inissiinerup sivilissusia, meeqqap ukiui pisariaqartitaalu, ilaqutariinni paarsisartuni meeqqat allat ilaqutariillu paarsisartut nukissaat.

Meeqqat tapersorneqarnissaanni Inatsisartut inatsisaanni § 39, imm. 3-mi ersepoq, paarsinissamut akuersissut taamaallaat tunniunneqarsinnaavoq ilaqutariinnik paarsisartunik misissuinerup kingorna inissiinissaq meeqqamut iluaqutaasussatut ilimagineqaraangat.

Ilaqutariit paarsisartut pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni § 11, imm. 2-mi ersepoq, paarsinnaanermut akuersissut allakkatigut tunngavilersorlugu nalunaarutigineqassaaq.

Tassa imaappoq ilaqutariit ataasiakkaat ilaqutariittut paarsinissamik akuersissuteqarfigineqassapput meeqqallu paarsarineqartut immikkut paarsinissamik akuersissuteqarfigineqassapput ilaqutariit paarsisartut meeqqamik paarsassamik tigusitinnagit.

Ombudsmandip naliliinera unaavoq, ilaqutariittut paarsisartutut akuersissut aamma paarsinissamik akuersissut aalajangiinerusut, suliat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi allassimasutut paasillugit.

Tamannalu tunngavigalugu ombudsmandip paasinninnera unaalluni, ilaqutariit paarsisartut periarfissaqartut Isumaginninnermut Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliuteqarnissaminut, imaattoqartillugu, kommunimit ilaqutariittut paarsinissamut akuersissummik imaluunniit paarsinissamut akuersissummik kommunip tunniussaqrnerani imaluunniit akuersissummik utertitsinerani.

Ilaqutariit paarsisartut naammagittaalliutaannik ombudsmandip suliaqrnermini maluginiarpaa, ilaqutariit paarsisartut kommunimit ilaqutariit paarsisartut akuersissummik imaluunniit paarsinissamik akuersissummik tunineqarneranni, itigartitaanermi imaluunniit akuersissutip utertinneqarnerani, Isumaginninnermut Naammagittaalliuteqartarfimmit angajoqqaarsiat paarsisartut naammagittaalliutaasa suliarinissaannut itigartit-

sisarneq periususq.

Ombudsmandi naliliivoq inatsisitigut innarlitsaaliinissakkut aarlerinartoqartoq ilaqutariit paarsisartut, Isumaginnermut Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuuteqarnissamik, kommunip aalajangigaanik misiliinissamut periarfissaqannginnerat.

Taamaalilluni ombudsmandip naliliinerivaa, maannakkuugallartoq sammisami ilaqutariit paarsisartut naammagittaalliuuteqarsinnaanerannut periarfissat ersarluttut.

Taamaattumik ombudsmandeqarneq pillugu inatsimmi § 11 malillugu, ombudsmandimit inatsisartut Naalakkersuisullu nalunaarfigineqarnikuupput pineqartoq pillugu, ombudsmandip naliliinera naaportorlugu inatsit atuuttoq amigaateqarmat. Ataani immikkoortoq 5 innersuussutigineqarpoq, ombudsmandeqarneq pillugu inatsimmi § 11 malillugu ombudsmandip nalunaarutaip ineqarmata.

Ilaqutariit paarsisartut kommunimit ilaqutariit paarsisartut akuersisummik imaluunniit paarsinissamik akuersisummik tunineqarneranni, itigartitaanermi imaluunniit akuersisutip utertinneqarnerani, angajoqqaarsiat naammagittaalluutaannik ombudsmandi suliaqartassaaq, ilaqutariit paarsisartut Isumaginninnermut Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliorsinnaatitaanerata inaarutaasumik isummerfigineqarnissaata tungaanut.

Ilaqutariinnut paarsisartunut isumaqatigiissut

Ilaqutariit paarsisartut pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunarutaanni § 15, imm. 1-imi ersepoq, meeqqap inuusuttulluunniit suliuniuteqarfigineqarnerani, kommune pissusaavoq ilaqutariittut paarsisartuni inissiinnermut isumaqatigiissutip suliarineqarnissaa atsiornissaalu isumagissallugu.

Ilaqutariittut paarsisartuni inissiinnermut isumaqatigiissut aalajangersakkanik minnerpaamik makkuninnga imaqassaaq, paaqqinninnersiutisiassat, aningaasartuutaasinnaasut immikkut ittut allat, taamaatitsinnermut malittarisassat, sillimasiinnermut tunngasut, meeqqap inuusuttulluunniit suleqatigineqarnissaa, suliatigut tapersersuineq, nakkutillineq, siunersiueqatigiittarneq, ilinniartitaaneq aamma sulinngiffeqartarneq.

Taamaalilluni ilaqutariinnut paarsisartunut isumaqatigiissut imaqlarluni pissutsinik, ilaqutariit paarsisartut atorfinitsinnerannut aalajangersakkanik.

Ilaqutariinnut paarsisartunut isumaqatigiissutip nassuiaataanik imaluunniit pissutsinik isumaqatigiissummi isumaqatigiissutaasunik ilaqutariit paarsisartut kommunillu akunnerminni isumaqatigiinnginnerit pilissagaluarpata, tamanna Isumaginninnermut Naammagittaalliuuteqartarfimmut ombudsmandemulluunniit ingerlateqqinneqarsinnaanngilaq.

Ilaqutariinnulli paarsisartunut isumaqatigiissut kommunimut ilaqutariinnullu paarsisar-

tunut uppersaataavoq pingaarutalik, isumaqatigiisummi illua 'tungeriit akornanni ilimagisat najoqqutassallu tamatumani allaaserineqarmata.

Paaqqinninersiutit

Qulaani allaaserineqartutut Ilaqutariit paarsisartut pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaata malitsigivaa, ilaqutariinnut paarsisartunut isumaqatigiissut ilaatigut paaqqinninersiutit pillugit aalajangersakkanik imaqassasoq.

Ilaqutariit paarsisartut pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni § 20, imm. 1-mi ersepoq, kommunalbestyrelsip inissiisup ilaqutariit paarsisartut paaqqinninersiutisiassaak akilissavai.

Ilaqutariit paarsisartut pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni § 21, imm. 2-mi ersepoq, Naalakkersuisoqarfiup isumaginninnermut akisussaasuusup paaqqinninersiutisiat amerlassusissaat ukiumut ataasiarluni aalajangersartassavai.

Ilaqutariit paarsisartut pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni § 21, imm. 3-mi ersepoq, meeqqamik inuusuttumilluunniit ilaqutariinnut paarsisartunut inissiineq, perorsaaneq isumassuinerlu eqqarsaatigalugit ilaqutariinnut paarsisartunut immikkut perorsaanikkut isumassuinnikkullu suliniarnartuuppat paaqqinninersiutit naalakkersuisoqarfimmit annertussusilerneqartut 700 pct-it tikillugit qaffanneqarnissaat kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa.

Ilaqutariit paarsisartut pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni ersersineqaraluartoq, ilaqutariinnut paarsisartunut isumaqatigiisummi paaqqinninersiutit pillugit aalajangersakkakkut ersersinneqassasut, ombudsmandip naliliinera unaavoq, kommunip paaqqinninersiutissatut aalajangigai imaluunniit paaqqinninersiutit annertussusissaanik allanngortitsineq, suliat suliarineqartarnerat pillugu inatsisikkut paasillugu, tamanna namminerisamik aalajangiinerusoq. Taamaattumik ombudsmandip paasinninnera unaavoq, angajoqqaarsiat kommunip paaqqinninersiutisiassanik aalajangiinera imaluunniit annertussusianik allannguineru pillugit Isumaginninnermut Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliuteqarnissamik periarfissaqartut.

Ukiup ingerlanerani ombudsmandimit maluginiarneqalersimavoq, Isumaginninnermut Naammagittaalliuteqartarfimmit angajoqqaarsiat paaqqinninersiutinik aalajangersaaffigineqartarnerat imaluunniit paaqqinninersiutit annertussusaannik allanguineq pillugu, naammagittaalliutit periuseralugu suliarinissaat itigartitsissutaasartoq.

Tamanna tunngavigalugu ombudsmandi naliliivoq, inatsisitigut innarlitsaaliinissaq pisutigalugu, angajoqqaarsiat kommunip aalajangiiffigisai pillugit, Isumaginninnermut Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliuteqarlutik misiliinissaminut periarfissaqannginnerat aarlerinaateqartoq.

Taamaattoqarneratigut aamma ombudsmandi naliliivoq, ilaqutariit paarsisartunut paaq-qinninnersiutisiassat aalajangersarnerat imaluunnit annertussusiata allanngortinne-qarnera pillugu, ilaqutaariit paarsisartut pisinnaatitaaffitik pillugit naammagittaallior-fiusinnaasumik periarfissaat maannakkuugallartoq ersarinngitsoq, taamaattumik ombudsmandi aalajangerpoq naammagittaalliutit tamakku suliarisarniarlugit.

Taamaattumik ombudsmandeqarneq pillugu inatsimmi 11 malillugu ombudsmandi Inatsisartunut aamma Naalakkersuisunut pissutsit pillugit nalunaaruteqarpoq, ombudsmandi naliliimmat inatsit atuuttoq amigaateqartoq. Ataani immikkoortoq 5 innersuussutigine-qarpoq, tassani ombudsmandeqarneq pillugu inatsimmi § 11 malillugu nalunaarutit pine-qarmata.

SULIAT TAMANUT SAQQUMMIUNNEQARTUT

Ombudsmandip suliat suliarisimasani arlallit ukiut tamaasa tamanut saqqummiuttarpai. Suliat ukiumi nalunaarusiuunneqartumi tamanut saqqummiunneqartut tulluittuni eqqar-torneqarput, taakkulu tamarmiutillugit suliani pineqartut kikkussusii ilisarnarunnaarsil-lugit Ombudsmandip nittartagaani www.ombudsmandi.gl-imi atuarneqarsinnaapput.

3.1 Sulinermut atatillugu inimik najugassamik innersuussi-neq pisortat ingerlatsineranni pissuserissaarnissamut naapertuutinngitsoq (2024-1)

Innuttaasup 2023-mi ombudsmandimut naammagittaalliutigivaa kommunimi atorfiup inuttalernerqarneranut atatillugu Kommuneqarfik Sermersuumit inissamik tunisisimane-ra, naak kommunimit atorfiup inuttassarsiornerani allagarsiisoqarsimagaluartoq inimik innersuussinissaq periarfissaanngitsoq.

Innuttaasup naammagittaalliutaa tunngavigalugu ombudsmandi aalajangerpoq suliamik nammineerluni misissuineramik aallartitsiniarluni.

Ombudsmandi inerniliivoq pisortat oqartussaataatut ingerlatsinermi pissuserissaar-nissamut iliuuserineqartoq naapertuutinngitsoq Kommuneqarfik Sermersuup isumaqati-ginninniareernerup kingornatigut qinnuteqartumut inissamik innersuussisimanera, naak inuttassarsiuusilluni allagarsiussami inimik innersuussinissaq periarfissaanngikkaluar-toq, taamaalilluni atorfiup inuttalernerqarnissaani atugassarititaasooq pingaarutilik paasi-nerlunneqarsinnaalluni.

Tamanna ombudsmandimit ajuusaarnartutut isumaqarfigineqarpoq.

Ombudsmandi isumaqarpoq, ingerlatsinermi pissuserissaarnissamut naapertuunner-paassagaluartoq Kommuneqarfik Sermersuup atorfik inuttassarsioqqissimagaluarpagu, qinnuteqartoq inimik neqeroorfigineqanngippat atorfik inuttalernerqarsinnaanngitsoq paasinarsimmat.

Kommuneqarfik Sermersuup ombudsmandimut oqaaseqaatimini oqaatigivaa, kommuni isumaqartoq pingaaruteqartoq qinnuteqartuni piukkunnarnerpaajusup atorfinitsinneqar-nissaa, aammalu pisortat oqartussaataanni atorfinitsitsisarnermi isertuaatsumik ilior-toqartartoq.

Tamanna tunngavigalugu ombudsmandimit Kommuneqarfik Sermersuup oqaaseqaataa tusaatissatut tiguneqarpoq, suliallu suliarineqarnera naammassineqarluni.

(Oqaaseqaat 10. oktober 2024-meersoq, j.nr. 2023-907-0003)

3.2 Innuttaasup tungaanut aalajangiinermi Kommune Kujallermit oqaatsit atorneqartut akuerineqarsinnaanngilluinnartut (2024-2)

Innuttaasumit 2023-mi piffissaq suliap suliarineqarnerani atorneqartoq pillugu ombudsmandi naammagittaalliummik tigusaqarpoq. Naammagittaalliummut ilanngullugu nas-iunneqarsimavoq innuttaasup qitornaanik akuersissutitalimmik angerlarsimaffiup avataanut inissiineq pillugu Kommune Kujalliup aalajangiinerata assilineqarnera.

Kommunip aalajangiinermi oqaatsit atugai, nipi atorneqartoq aamma oqaasertalersuiner tunngavigalugit, ombudsmandi aalajangerpoq nammineerluni misissuineramik aallartitsiniarluni.

Ombudsmandi isumaqarpoq, aalajangiinermi oqaatsit atorneqarsimasut, pissuserissaar-nissami periuutsinut naapertuutinngitsut, tassannga oqaatigineqarmat, innuttaasup tun-gaanut allakkatigut oqaatsitigullu inussiarnersumik qajassuartumillu pisortat oqartus-saatitaat pissuseqassasoq. Ombudsmandip paasinninnera malillugu, aalajangiinermi pingaarnertut pineqartoq tassaavoq, inussiarniitsumik nikassaarpasissumillu nipip ator-neqarsimanera.

Tamanna ombudsmandimit akuerineqarsinnaanngilluinnartutut isumaqarfigineqarpoq.

Kommunip oqaaseqaatimini ombudsmandimut oqaatigivaa, aalajangiinerup oqaaserta-lersorneqarnera ataasiaannartumik pisimasutut isigalugu, tamannalu kommunip innutta-asunik suleqateqarnerani siunertatut isigineqassanngitsaq.

Kommunip oqaaseqaataa ombudsmandimit tusaatissatut tiguneqarpoq, suliallu suliarine-qarnera naammassineqarluni.

(Oqaaseqaat 30. oktober 2024-meersoq, j.nr. 2023-907-0002)

3.3 Siusinaartumik sulisinnaajunnaarner-siuteqalerumalluni qinnuteqaammi Kommune Kujalliup piffissaq suliap su-liarineqarneranut atugaa isorisarialik (2024-3)

Ombudsmandi 6. september 2023-mi innuttasumit siusinaartumik sulisinnaajunnaarner-siuteqalerumalluni qinnuteqaatimi Kommune Kujallermit piffissaq suliamik suliarinninne-ranut atorneqartoq pillugu naammagittaalliummik tigusaqarpoq.

Innuttaasoq 17. december 2018-imi, 25. april 2019-imi aamma 13. april 2023-mi siusi-naartumik sulisinnaajunnaarnersiutiniq qinnuteqarpoq.

Kommuni 28. juni 2024-mi aalajangiivoq, siusinaartumik sulisinnaajunnarnersiuteqalerni-arluni qinnuteqaat itigartitsissutigalugu.

Kommunip ukiut tallimat sinnerlugit piffisaq suliap suliarineranut atugaa ombudsmandi-mit isorisassarujussuartut isigineqarpoq.

Tassunga atatillugu ombudsmandimit ilaatigut pingaartinneqarpoq, piffissani sivisuuni arlalinni suliamik suliarinnissimanermi suliamut siuariaataasumik iliuuseqarsimannginnera.

Ombudsmandip suliamik misissuineranut atatillugu ombudsmandimit maluginiarneqar-poq, kommune 2008-mit 2016 tikillugu suliami allagaatinik pigisaqanngitsoq.

Kommunimit ombudsmandimut oqaatigineqarpoq, piffiit ilaanni suliap suliarineqarnera-ni sullissisoq innuttaasunut kiffartuussivimmi allakkanut immikkoortiterivimmi nakorsap oqaaseqaataanik nalunaarsorneqarsimanngitsunik arlalinnik nassaarsimasoq.

Kommunip 2008-mit 2016-ip tungaanut suliamut allagaatinik pigisaqannginnera aam-malu pisussaaffittut nalunaarsuisimannginnera ombudmandimit ataatsimut isigalugu iso-risarialittut isumaqarfigineqarpoq.

Ataatasimut isigalugu 2008-mit 2016-ip tungaanut suliami allagaatit kommunimit pi-gineqannginneri aammalu suliami allagaatit arlallit piffissaq eqqorlugu kommunimit nalunaarsorneqarsimannginnerat ombudsmandimit isorisarialittut isumaqarfigineqar-poq.

Taamatuttaaq ombudsmandi isumaqarpoq, pitsaasumik nalunaarsueriaatsimik imaluun-niit nalunaarsuisarnermi periutsumik, kommunip iluani sulianik suliaqarnermi torersumik ataatsimullu tamanik isiginiffiusinnaasumik, taamaalilluni suliamut allagaatit pingaar-utillit pisariitsumik ingerlaannaq kinaassusersillugit kommunimit nassaareriaannaqqullu-git kommune peqanngitsoq.

Tassunga atatillugu ombudsmandimit oqaatigineqarpoq, ombudsmandip nalilersimagaa, kommunip nalunaarsuisarnermi periuseq atugaa, suliamik suliarinnittarnermi piffissamik sivitsorsaaqataasartoq.

Naggataatigut aamma ombudsmandi naliliivoq, allagaateqarfeqarnermi malittarisassat kommunimit malinneqarsimanngitsut. Tamanna ombudsmandimit ajuusaarnartutut isi-gineqarpoq, soorlu aamma suliamik tammartoqarsimanera ombudsmandimit uggornar-torujussuartut isigineqartoq.

(Oqaaseqaat 15. november 2024, j.nr. 2023-104-0046)

3.4 Kommune Qeqertaliup allagaatinik takunnikkumalluni noqqaassutip piffissaq suliap suliarineqarneranut atu-gaa isorisarialik (2024-4)

Peqatigiiffik innuttaasooq sullitani sinnerlugu 17. august 2023-mi innuttaasup qitornai pil-lugit kommunip suliami allagaataanik takunnikkumalluni qinnuteqarpoq.

Peqatigiiffiup ullormi 29. august 2023 suliap killiffia pillugu nukingisaaruteqarpoq, in-nuttaasullu nammineerluni 26. oktober 2024-mi suliap killiffia pillugu kommunimut nu-kingisaaraluni.

Kommune suliami aallajangiivoq 8. december 2023-mi, kisiannili kukkunikkut suliami alla-gaatit kukkusut tunniunneqarlutik.

Peqatigiiffik ombudsmandimut 12. december 2023-mi kommunip piffissaq suliap suliar-i-neqarneranut atugaa pillugu naammagittaalliuteqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu ombudsmandip suliamik misissuinini aallartippaa.

Kommunimit 18. april 2024-mi allagaatinik takunnikkumalluni noqqaassutip akuerineqar-nera aalajangiiffigivaa, suliamilu allagaatit eqqortut tunniullugit.

Suliap suliarineqarnerani kommunip piffissaq atugaa qaammatini arfineq pingasuni om-budsmandimit isorisarialittut isumaqarfigineqarpoq.

(Oqaaseqaat 20. december 2024-meersoq, j.nr. 2023-104-0067)

3.5 Inissiinissaq pillugu kommunip aalajangiinera malinne-qanngitsoq aamma meeqqat angerlartinneqartinngit angerlartitsinissamik aalangiissuteqannginneq akueri-neqarsinnaanngitsoq (2024-5)

Innuttaasup naammagittaalliutaanik ombudsmandi tigusaqarpoq, saaffiginnittup qitor-naasa marluk angerlartinneqarnissaat pillugu Kommuneqarfik Sermersooq akissuteqar-simannigilaq.

Kommunimit 25. november 2022-mi akuersissutitalimmik meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaat aalajangiunneqarpoq. Meeqqat 2. december 2022-mi inis-sinneqarput. Meeqqat angajoqqaatik juullimi najorpaat. Tamatumalu kingorna meeqqat innuttaasumi najugaqaannarlutik.

Innuttaasoq 2. februar 2023-mi kommunimut qitornami angerlartinneqarnissaannik noqqaassuteqarpoq.

Kommune 10. maj 2024-mi meeqqat angerlartinneqarnissaat pillugu aalajangiivoq.

Ombudsmandimit akuerineqarsinnaangitsutut isumaqarfigineqarpoq inissiineq pillugu kommunip aalajangiinera atuutitinneqanngimmat, kiisalu aamma meeqqat angerlartinneqarnerat sioqqullugu kommunimit aalajangiisoqaqqaarsimanngimmat. Ombudsmandimit akuerineqarsinnaangitsutut isigineqarpoq, aatsaat ukioq ataaseq qaangiutereersoq meeqqat angerlartinneqarnissaat pillugu kommunip aalajangiinera.

Taamatuttaaq ombudsmandimit isorisarialittut isigineqarpoq, kommunip meeqqat pillugit sukumiisumik immikkut ataasiakkarlugit naliliiffigisimanngimmagit, meeqqat angerlartinneqarnissaat pillugu immikkut aalajangiinermik naammagittaalliorsinnaanermut ilitersuutitalimmik.

Ombudsmandimit innersuussutigineqarpoq, siunissami kommunimit qulakkeerneqartassasoq, meeqqat tapersorneqarnissaannut inatsit naapertorlugu, meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissitap angerlarsimaffimminut nuulluni angerlannginnerani angerlartitsinissap aalajangiiffigineqqaartarnissaa.

Taamatullu ombudsmandimit innersuussutigineqarpoq, siunissami kommunimit qulakkeerneqartassasoq, meeqqat tapersorneqarnissaannut inatsit naapertorlugu, kommunip angerlartitsinissamik aalajangiinermiut atatillugu, meeraq aalajangiinermik naammagittaalliornissamut ilitersuutitalerlugu nalunaarfigineqartariaqarnissaa pillugu naliliissasasoq.

Ombudsmandimit kommune qinnuigineqarpoq inassutigisai pillugit kommune qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersinneraa ombudsmandimut nalunaarutigeqqullugit.

Ombudsmandi isumaqarmat suliami annertuumik kukkussuteqartoqarsimasoq sumiginnaasoqarsimasorlu, Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat aamma kommunalbestyrelsi oqaaseqaat pillugu nalunaarfigineqarput, ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu.

(Oqaaseqaat 20. december 2024-meersoq, j.nr. 2023-145-0003)

Ombudsmandip suliat arlalissuit Ombudsmandip nittartagaatigut saqqummiunneqanngitsut ukiut tamaasa suliarisarpai. Suliat ombudsmandip 2024-mi suliarisimasai tamanut saqqummiunneqanngitsut arlallit immikkoortumi matumani eqqartorneqarput.

4.1 Inersimasut timikkut tarnikkullu piginnaasakitsut aningaasaataannik sulisaaseq

Ombudsmandi maj 2023-mi ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmut Pallermut Paamiuniitumut misissuiartorpoq. Misissuinnermut atatillugu missuiartortut maluginiarpaat, najugaqartut namminneerlutik aningaasanik isumaginnissinnaanngitsut ulloq unnuarlu neqeroorummit aningaasatigut aquunneqartut. Ulloq unnuarlu neqeroorummit oqaatigineqarpoq, tamanna pillugu najugaqartunut allakkatigut isumaqatigiissusiortoqarsimanngitsoq. Najugaqartut arlaannaannulluunniit kommune angerlarsimaffigisaannit, najugaqartut aningaasaataannik aqutsisoqarnissaanik aalajangiisoqarsimanngilaq.

Ombudsmandip paasinninnera unaavoq, najugaqartut ilaat aningaasaatiminnik atuinnissaminnut ikiortariaqarlutillu ikorfartugassaasut, tassunga ilanngullugu kortit tigussisutit aningaasallu tigoraaannaat ittujaarsimanneqarnissaanni. Ombudsmandittaaq naliliivoq, ulloq unnuarlu neqeroorutip najugaqartut aningaasaatiminnik atuinnissaat pillugu killilersuinngitsut, aamma ulloq unnuarlu neqeroorutip najugaqartut aningaasanut tunngatillugu atortui isummannaatsumi ittujaarsimaneqartut.

Ombudsmandip naliliinerivaa, ulloq unnuarlu neqeroorummi allatullu najugaqatigiiffinni sulisut, tamatumunnga ilanngullugit utoqqaat illui, inuillu timikkut tarnikkulluunniit piginnaanikinnerusut sinniisoqartinneqanngitsut (væрге) aningaasaataasa aquunneqarnissaannut malittarisassiunneqarnissamik pisariaqartitsisut. Tamatumani pinngitsoortikku-mallugu najugaqartut aningaasaatimikkut atornerluffigitinnginnissaat, aamma sulisunit najugaqartumut qanoq ikiuussinnaanq ikorfartuisinnaanerllu ilisimaneqassamat.

Taamaattumik ombudsmandi aalajangerpoq tamanna immikkoortillugu suliariniarlugu. Ombudsmandimit Meeqqanut Inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfik allakkatigut 15. maj 2024-mi ilisimatitsivoq, najugaqartut aningaasaataannik paaqqutarinninnissaq pillugu malittarisassaliuussisoqarnissaanik pisariaqartitsineq pillugu.

Ombudsmandimittaaq oqaatigineqarpoq, inersimasut timikkut tarnikkullu piginnaasakinnerusut aningaasaataasa qanoq aquunneqarnissaannik malittarisassiussineq, iluaqutitalimmik aamma pissutsinut allanut atorneqarsinnaasooq, soorlu najugaqartoq isumaqatigalugu pigisat nalillit aningaaserivinnut attuumassutillit, netbank aamma MitID ittujaarsi-

maneqartarnissaannut.

Meeqqanut Inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfimmit ombudsmandip ilisimatitsissutitut allagaqaata 15. maj 2024-meersup tigusimanera uppersarneqarpoq.

Taamaalilluni ombudsmandimit suliap suliarinera naammassineqarpoq.

(J.nr. 2024-419-0001)

4.2 Meeqqamit naammagittaalliut ombudsmandimit suliarineqarpoq

Ombudsmandeqarfik siullermeersumik 2024-mi meeqqamit naammagittaalliummik tigusaqarpoq.

Meeraq ilaqutariit paarsisartuni angerlarsimaffiup avataanut inissitaavoq. Kommune aalajangiisimavoq meeraq ilaqutariit paarsisartuni angajoqqaarsiaminiit ilaqutariit paarsisartunut allanut nuutinneqassasoq, meeqqalli kissaatigisimangilaa nuutinneqarnissani.

Ombudsmandimit suliaq misissuiffigineqarpoq. Ombudsmandip paasinninnera unaavoq, meeraq kommunimi sullissisumik oqaloqateqarsimasoq, tassani meeqqap oqaatigisimaga angajoqqaarsiani ilaqutariit paarsisartut qimallugit nuukkusunnani.

Aalajangigaq pillugu angajoqqaarsiaminit meeraq ombudsmandimut aamma lsumaginninnermut Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliuteqarnissaminik ikiorneqarsimavoq. Ombudsmandilli paasinninnera unaavoq, kommunimi sullissisumit meeqqamut oqaatigineqarsimangitsoq, kommunip aalajangiinerata lsumaginninnermut Naammagittaalliuteqarfimmut naammagittaalliutigineqarsinnaanera.

Taamaattumik ombudsmandimit suliaq lsumaginninnermut Naammagittaalliuteqartarfimmut ingerlateqqineqarpoq. Tamatumunnga atatillugu naammagittaalliutininik aalajangiisartut ombudsmandimit noqqaavigineqarput, naammagittaalliummik aalajangeeqqit-toqareertinnagu aalajangiinerusimasoq atuutitinneqassanersoq isummeqqullugit, taamaalilluni lsumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmit suliap suliarineqarnerani meeraq ilaqutariit paarsisartuni angajoqqaarsiaminiiginnarsinnaassammat.

Ombudsmandimit suliaq taamaalilluni naammassineqarpoq.

(j.nr. 2024-142-0006)

4.3 Suleqatigiinnginnerup piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq sivitsorsarpaa

Sulisinnaajunaarnersiuteqalerumalluni qinnuteqarnermi, piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq pillugu, ombudsmandi august 2023-mi naammagittaalliummik tigusaqarpoq.

Innuttaasoq 2017-imi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissamik qinnuteqarsimavoq, sulili kommune suliami aalajangiissuteqarsimanngilaq.

Ombudsmandi suliami misissuineramik aallartitsivoq, kommunimiillu suliami allagaatit oqaaseqaallu piniarneqarput.

Suliaq ataatsimut misissuataareerlugu ombudsmandi aalajangerpoq suliamik misissuineq unitsinneqassasoq, ombudsmandi naliliimmat, taama sivistutisumik piffissap suliap suliarineqarneranut atorneqarnerani innuttaasoq annertuumik akisussaaqataalluni pisooqataammat.

Tassunga atatillugu ombudsmandimit pingaartinneqarpoq, kommunip ataatsimeeqatiginisnaanut aggersarneqarnermini arlaleriarluni takkutinngitsoortarsimammat, aammalu peqqissutsumut paasissutissat piniarnissaannut akuersissuteqarumasimanani, paasiniaaffigineqarnerminut atatillugu peqataarusussimanani aamma nukissanik misileraanisami immersugassamik immersuinissamut peqataajumasimanani.

Ataatsimut isigalugu ombudsmandimit nalilerneqarpoq, piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq sivikinneerarsuusinnaagaluartoq innuttaasup tungaaniit kommune suleqatigineqarsimagaluarpat.

Tamanna tunngavigalugu ombudsmandimit suliaq matuneqarpoq.

(J.nr. 2023-104-0035)

4.4 Suliami allagaatinik takunnikkumalluni noqqaassutit, pisortat oqartussaataannit aalajangiinissamik piginnaatitsissutilikkamit aalajangiiffigineqassapput

Innuttaasup 2024-mi ombudsmandimut Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik naammagittaalliutigivaa, Nordisk Konvention om Social Sikring malillugu utoqqalinersiat tunniunneqarneranni suliaq suliarinera pillugu, tassunga ilanngullugit piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq, allagaatillu noqqaassutigineqartut nassiunneqannginneri.

Ombudsmandimit ilaatigut imatut paasineqarpoq, innuttaasup pensionisianut tunniunneqartunut aningaasarsiat allagartaat aamma naatsorsuinermit toqqammavigineqartup nassiunneqarnissaanik noqqaassutaa naalakkersuisoqarfimmit suliarineqarsimanngitsoq, naak noqqaassut imatut paasisariaqartoq, pensionisianut suliami allagaatinik takunnik-kumalluni noqqaassutitut.

Aallaqqaammut suliaq ombudsmandimit naalakkersuisoqarfimmut suliarisassanngortinneqarluni nassiunneqarpoq. Kingornalu naalakkersuisoqarfiup ombudsmandimut nalunaarutigivaa, naalakkersuisoqarfimmit ilitersuisussaataaneq naammassineqarsimasoq, innuttaasup aningaasarsialerivimmuut saaffiginninnissamik innersuussiffigine-ratigut, taakkua aningaasarsitsisartuummata aningaasarsiallu allagartaannik suliaqar-tuullutik.

Ombudsmandimit naalakkersuisoqarfiup inatsisitigut paasinninnera isumaqatigineqann-gilaq. Tamatumunnga atatillugu ombudsmandimit oqaatigineqarpoq, pisortat ingerlat-sineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip § 16-iata malitsigigaa, sulas-samut tunngasunik ilisimatinneqarnissaq akuerineqassanersoq qanorlu akuerineqassa-nersoq suliamut taassumunnga aalajangeereersimasunitaaq aalajangerneqassaaq.

Ombudsmandip paasinninnera unaavoq, naalakkersuisoqarfik tassaasoq suliassa-qarfim-mut oqartussaasoq, naalakkersuisoqarfik taannaammatt innuttaasup Nordisk Konvention om Social Sikring naapertorlugu pensionisiassanik tigusinissaminut piginnaatitaaffeqas-sanersoq aalajangiisuusoq. Naalakkersuisoqarfiup aalajangissavaa, aningaasat qassit in-nuttaasup piginnaatitaaffigisimassanera.

Taamaattumik ombudsmandi isumaqarpoq, allagaatinik takunnikkumalluni noqqaassute-qarneq naalakkersuisoqarfimmit suliarineqarlunilu aalajangiiffigineqassasoq.

Tamatuma saniatigut ombudsmandimit oqaatigineqarpoq, pissutsit imaannerat, Aningaasaqarnermut- aamma Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfiup aningaasat tunniunne-qartarnerinik aamma aningaasarsiat allagartaannik suliaqarnera pissutigalugu, imaattus-saanngitsoq, innuttaasup pisortat oqartussaataitaannut akuersissuteqartumiit oqartus-samut allamut saaffiginnissasoq.

Naggataatigullu ombudsmandimit oqaatigineqarpoq, Aningaasaqarnermut Sulisoqar-nermullu Aqutsisoqarfik naalakkeruisoqarfiup aalajangigaa pillugu paasissutissanik pingaarutilinnik peqarpat, tamakku naalakkersuisoqarfiup Aningaasaqarnermut Suli-soqarnermullu Aqutsisoqarfimmut piniartariaqarai.

Ombudsmandi matuma kingorna suliami allamik iliuseqaqqinngilaq.

(J.nr. 2024-304-0003)

4.5 Paarsisartut paarsinermut akuersissutaasa utertinneqarnerata atorunnaarsinneqarnera

Ombudsmandi 2024-mi aappariinnit, meeqqanik marlunnik paarsalinnit naammagittaalliummik tigusaqarpoq. Aappariit ombudsmandimut naammagittaalluiteqarput, ilaqutariit paarsisartutut akuersissutip Qeqqata Kommunianit utertinneqarmat, taamaalillunilu meeqqat paarsarisat aappariinniissinnaajunnaarlutik.

Kommunip paarsisartutut akuersissummik atorunnaarsitsinerat pillugu allagaani ilaati-gut ersepoq, kommune isumaqarsimasoq nipangiussisussaataaneq unioqqutinneqarsimasoq. Nipangiussisussaataanerup unioqqutinneqarsimanera pillugu kommunimit aappariit politiinut unnerluutigineqarput. Kinguneranik politiinit paasiniaaneq unitsinneqarpoq, pinerluttoqarsimanissaanik naammattumik tunngavissaqarsorineqanngimmat.

Ilaqutariittut paarsisartutut akuersissutip utertinneqarnera pillugu aappariit naammagittaalluiteqarput, soorlu aamma politiinut unnerluunneqarsimanertik naammagittaallutigigaat. Aappariit meeqqat paarsatik tigummiinnarnissaat kissaatigisimavaat. Tamatuma saniatigut aappariit, ilaqutariittut paarsisartutut akuersissutip utertinneqannginnerani illua tungiusutut tusarniaavigineqarsimannginnertik naammagittaallutigivaat.

Tamatuma kingorna kommune suliamut nalunaarusioqqullugu ombudsmandimit noqqaavigineqarpoq, soorluttaq suliamut allagaatinik arlalinnik, paarsisartut paarsinermut akuersissutaasa utertinneqarneranut attuumasuteqartunik noqqaaviginnittoq. Tamatuma saniatigut aappariit paarsisartutut akuersissutip utertinneqarnissaanik kommunimut nalunaaruteqarput.

Tamatuma kingorna paarsinermut akuersissutip utertinneqarnissaanik aappariit qinnuteqaataat Qeqqata Kommuniani kommunalbestyrelsimit suliarineqarpoq. Kommunalbestyrelsimit aalajangiunneqarpoq, paarsinermut akuersissut aappariinnit tigummiinnarneqasasooq, aammalu meeqqat paarsarisaat aappariinniinnarsinnaasut. Ilutigitillugu paarsinermut akuersissutip suliarineqarnerani kukkuneq kommunimit ajuusaarutigineqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu ombudsmandi suliami iliuuseqaqqinngilaq.

(J.nr. 2024-142-0004)

4.6 Allagaatinik takunnikkumalluni qinnuteqaatinut tunngatillugu allagaatinik tunniunneqartunik nutserisusaatitaaneq

Ombudsmandi 2024-mi innuttaasumit, suliaq aalajangersimasooq pillugu kommunimut takunnissinnaanermik qinnuteqarsimasumit naammagittaalliummik tigusaqarpoq. Allagaatinik takunnissinnaanermut noqqaassut taanna kommunimit akuersaarneqarpoq, tassa kommune innuttaasup allagaatinik tamakkiisunik takunnissinnaaneraniq nalunaaruteqarmat, uppersarsaatillu attuumassuteqartut tamaasa innuttaasumut tunniullugit.

Innuttaasup allagaatit tigusaata akornanni uppersarsaatit ilaat kalaallisuinnaq aamma qallunaatuinnaq allaqqapput.

Innuttaasooq qallunaatuinnaq oqaluttuuvooq, taamaalillunilu imaaliillaannaq uppersarsaatit kalaallisuinnaq oqaasertallit paasisinnaanagit. Uppersarsaatit kalaallisut allaqqasut qallunaatut nutserneqarnissaat kommunimit itigartitsissutigineqarpoq.

Saaffiginnissut misissuataareerlugu Ombudsmandimit nalilerneqarpoq, suliamut allagaatit nutserneqarneraniq ilanngussaqaartinneqaratik kalaallisuinnaq allaqqasut pillugit kommune isornartorsiussallugu tunngavissaqaanngitsoq. Tassunga atatillugu ombudsmandimit pingaartinneqarpoq, kommunip allagaatinik takunninnissamik noqqaassutip suliarineranut atatillugu uppersarsaatiniq suliarinninnissaminut, tassunga ilanngullugu uppersarsaatit kommunip pigeriinngisaanik nutserinissaq pisussaaffiginngimmagu.

Taamaalilluni suliaq ombudsmandimit iperarneqarpoq.

(J. nr. 2024-239-0003)

OMBUDSMANDEQARNEQ PILLUGU INATSIMMI § 11 MALILLUGU NALUNAARUTIT

Ombudsmandeqarnek pillugu inatsimmi § 11 malillugu, ombudsmandi Inatsisartut inatsisaanni, Inatsisartut peqqussutaanni imaluunniit aqutsinermi allaffissornikkut aalajangersakkani atuuttuni amigaateqartoqarneranik paasisaqaruni tamanna pillugu Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaaruteqassaaq. Aamma taamatut, kommunini aalajangersakkat amigaataat eqqarsaatigalugit ombudsmandi kommunalbestyrelsimut pineqartumut nalunaaruteqassaaq.

Aalajangersagaq taanna malillugu 2024-mi ombudsmandi makkuninnga nalunaaruteqarpoq:

Tarnimikkut napparsimasut eqqartuussaasimasut

Ombudsmandi 22. marts 2024-mi Inatsisartut inatsisinut Ataatsimiititaliaannut nalunaaruteqarpoq, ombudsmandimit annertuumik ernumagineqarmat, Nunatsinni imaluunniit Qallunaat Nunaanni kalaaleq innuttaasooq tarnimigut napparsimasooq eqqartuunneqarsimasooq, piffissap sivikikannersup iluani naleqquttumik angerlarsimaffissaanik nassaarsinnaannginneq pillugu.

Ajornartorsiummut tunuliaqutaalluni aallaavusooq tassaavoq, ombudsmandi Qallunaat Nunaanni ombudsmandikkoorlugu, Qallunnaat Nunaanni tarnimikkut nappaatilinnut napparsimmavissuup immikkoortorta qarfianiit allakkatigut ernumagineqartoq pillugu allakkanik tigusaqarsimammat.

Suliami pineqartumi Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmit katsorsagassanngortitsilluni eqqartuussutaa tunngavigalugu, innuttaasooq Qallunaat Nunaannut inissinneqarpoq. Innuttaasooq Qallunaat Nunaanni najugaqatigiiffimmut neqeroorummut inissinneqarpoq, nunatsinni najugaqatigiiffimmik naleqquttumik nassaartoqarsinnaanngimmat. Innuttaasup aalajangersimasumik nappaateqarnera pissutigalugu, arlaleriarluni tarnimikkut napparsimasut immikkoortorta qarfianut innuttaasooq unitsinneqartarpoq. Innuttaasup uninn-ganerata nalaani, Qallunaat Nunaanni najugaqarfiup neqeroorutaasup, nunatsinni innuttaasup kommunimut angerlarsimaffigisaanut suleqatiginninnini atorunnaarsippaa.

Tamatuma kingornatigut innuttaassup Qallunaat Nunaanni tarnimikkut nappaatillit immikkoortorta qarfiani uningatinneqarnera ingerlaannarpoq. Piffissami ombudsmandip § 11 malillugu nalunaarusiornerata nalaani, innuttaasooq katsorsagaanini naammassereersoq ukiut marluk sinnerlugit tarnimikkut nappaatillit immikkoortorta qarfianni uningasuutigineqarpoq, Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup innuttaasullu kommune angerlarsimaffigisaani innuttaasumut naleqquttumik angerlarsimaffimmik nassaartoqarsinnaanngimmat.

Nunatsinni innuttaasup kommune angerlarsimaffigisaa Qallunaat Nunaanni angerlarsimaffinnut kommuninullu arlalinnut attaviginnittarsimagaluarpoq, kisiannili Qallunaat Nunaanni kommunit innuttaasumik kommunitut tigususassajumasqaratik.

Inatsisartut inatsisinut Ataatsimiititaliaat ombudsmandimut nalunaaruteqarpoq, ombudsmandip saaffiginnissutaa tunngavigalugu, susassaqrariusuni Naalakkersuisunut ilaasortanut ataatsimiititaliamit saaffiginnissutaasimasooq. Inatsisinut Ataatsimiititaliamit Naalakkersuisut akissutaat, Ataatsimiititaliap ombudsmandimut saaffiginnissutaat aallaavigalugu ombudsmandimut ingerlateqqinneqarpoq.

Naalakkersuisut akissutaat tunngavigalugu ombudsmandip paasinninnera unaavoq, Naalakkersuisunit erumagineqartoq, innuttaasoo kalaaleq tarnimigut napparsimasooq pillugu kommunitut tigusinissartik itigartitsissutigisimammasuk, Qallunaat Nunaanni kommuniniimmata angerlarsimaffiit naleqquttut.

Aamma ombudsmandip paasinninnera unaavoq, maannakkut malittarisassat tunngavitusut pillugit, Naalakkersuisut Qallunaat Nunaanni oqartussaaitanik oqaloqatigiinnerit ingerlammatigit, tamatumunnga ilanngullugu nunap immikkortuini kommuninilu tigususassaitaanermik inatsisitigit aalajangersakkat malinneqarnissaat pillugu.

Tamanna tunngavigalugu ombudsmandimit suliaq naammassineqarpoq. Peqatigitillugu ombudsmandi, Qallunaat Nunaanni oqartussaaitat pineqartut ajornartorsiut pillugu aqqiissuteqarpata ilisimatinneqaqqulluni noqqaassuteqarluni.

Isumaginninnermut Naammagittaalliuteqartarfiup piginnaatitaanera

Ombudsmandi 14. august 2024-mi Inatsisartut inatsiseqarnermut Ataatsimiititaliaanut nalunaaruteqarpoq, ombudsmandimit erumagineqartoq, ilaqutariittut angajoqqaarsiaanissamut aamma paarsinissamut akuersissutit, itigartitsissutit aamma utertitsinerit pillugit naammagittaalliutit, Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmit suliarineqarnissaat itigartitsissutigineqartarmata.

Ombudsmandimit oqaatigineqarpoq inatsisitigit innarlitsaaliuinissaq pissutigalugu erummanartoq, ilaqutariittut angajoqqaarsiaanissamut aamma paarsinissamut akuersissutit, itigartitsissutit aamma utertitsinerit pillugit, Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliuteqarnissamik periarfissaqanngimmat.

Aamma ombudsmandimit inatsisitigit innarlitsaaliuinissaq pissutigalugu erummanartuutinneqarpoq, kommunit paarsinersutit annertussusaannik nalimmassaallutik aalajangiisarneri pillugit, ilaqutariit paarsisartut Isumaginninnermut Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliuteqarnissamik periarfissaqanngimmata.

Ombudsmandimit Inatsisartut inatsiseqarnermut Ataatsimiititaliaat noqqaavigineqarpoq suliami ataatsimiititaliaq qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalernersoq uterfigeqqulluni.

Meeqqanut Inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfik allakkatigut 9. december 2024-mi ombudsmandimut aamma Inatsisartut inatsiseqarnermut Ataatsimiititaliaanut nalunaarutearpoq, ombudsmandip nalunaarutaa inatsisip atuuttup naliliiffigeqqinnissaanut pisutissaqalersitsisoq.

Naalakkersuisoqarfimmit oqaatigineqarpoq naalakkersuisoqarfiup naliliinerigaa, inatsisip atuuttup allanngortinneqarnissaani ersarissarneqassasoq, suliani ilaqutariinni paarsisartuni aamma paarsaqarnermi suliani pissutsit suut Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittigineqarllutaasinnaassanersut.

Taamatullu Naalakkersuisoqarfimmit oqaatigineqarluni, inatsisip allanngortinneqarnissaanut atatillugu ilaqutariit paarsisartut nutaamik nalunaarusiorfigineqassasut.

Naggataatigullu Naalakkersuisoqarfimmit oqaatigineqarpoq, meeqqat tapersersorneqartarnissaat pillugu inatsisip allanngortinneqarnissaa naatsorsuutigineqartoq, 2025-p ukiaanerani ataatsimiinnermi imaluunniit 2026-p upernavaani ataatsimiinnermi saqqummiunneqarsinnaajumaartoq.

Naalakkersuisoqarfiup oqaaseqaataa ombudsmandimit tusaatissatut tiguneqarpoq allamillu iliuuseqarfigineqaqqinngilaq.

Nalunaarusiami matumani ajornartorsiut ilanngutassiami 2.3-mi allaaserineqarpoq.

Septemberimi Sisimiuni innuttaasut ombudsmandip sulisuinik oqaloqateqarnissaminnik periarfissaqarput.

MISISSUINERIT

Misissuinerit pillugit ataatsimut oqaatigisassat

Paaqqinniffiit ataasiakkaat najugaqartuutiminnik pitsaasumik pinninersut malittari-sassanillu paaqqinniffinnut ataasiakkaanut atuuttunik eqqortitsinersut paasiniaaneq ombudsmandip misissuinerisa siunertaraat. Misissuinerimi paaqqinniffiit initaat ataatsi-mullu aaqqissuunneqarneri misissuiartortunit aamma misissorneqartarput. Misissuiar-tortut pisortaqatigiinnik, sulisunik, najugaqartunik najugaqartullu ilaqutaannik oqaloqa-tiginnittarput.

Paaqqinniffiit misissuineq sioqqullugu misissuisoqarnissaanik allakkatigut kalerrinneqa-rajuttarput, ombudsmandili siumut kalerreeqqaarani aamma misissuisinnaavoq.

Misissuinerit ombudsmandeqarfimmit misissuiartortunit ingerlanneqartarput. Ombuds-mandip Meeqqat Pisinnaatitaaffiinik Sullissivik aamma Innarlutillit Oqaaseqartartuat misissuineri ombudsmandip naleqquttutut isigisaani peqataaqqullugit qaaqqusarpai.

Ombudsmandip nalunaarusiaq misissuinerup kingornatigut suliarisarpaa. Ajornartorsi-utit suut misissuiartortut misissuineriminni maluginiarsimaneraat nalunaarusiami tassa-ni allaaserineqartarpoq. Ombudsmandip paaqqinniffinnut ataasiakkaanut kaammattuutai nalunaarusiami aammattaq takuneqarsinnaapput.

Misissuinerit tamatuma saniatigut Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasunut kom-munimiluunniit paaqqinniffiup inissisimaffigisaaniittumi kommunalbestyrelsimut saaffi-ginninnissamut pissutissaqalersitsisinnaapput.

2024-mi misissuinerit pillugit takussutissiaq

Ukioq taanna misissuinerit pillugit tulliullugu takutinneqarpoq, misissuinerit ata-asiakkaarlugit naatsumik allaaserinninnermik malitseqartumik. Misissuinerit pillugit nalunaarusiami tamarmiusut ombudsmandip nittartagaani www.ombudsmand.gl-imi atu-arneqarsinnaapput.

Ulloq	Paaqqin-niffik	Paaqqinnif-fiup suussu-sia	Avataaniit peqataasut	Najugaqar-tut/unin-ngasut oqa-loqatigine-qartut	Sulisut oqa-loqatigine-qartut	Ilaqutaasut oqaloqatigi-neqartut
6. aamma 7. juni 2024	Upernavim-mi Utoqqaat Illuat	Utoqqaat iluuanni mi-sissuineq		8	6	2
11. aamma 12. septem-ber 2024	Angerlarsi-maffik Isik-kivik	OPCAT malillugu Angerlar-simaffik Isikkiviup immikkoor-tortaani ma-toqqasumi misissuineq	DIGNITY Inuit pigin-naatitaaffii	1	2	
11. aamma 12. septem-ber 2024	Angerlarsi-maffik Isik-kivik	Angerlarsi-maffik Isik-kivup im-mikkoortor-taqarfiani matoqqasu-mi misissui-neq	DIGNITY Inuit pigin-naatitaaffii	2	5	2

Upernavimmi Utoqqaat Illuat

Upernavimmi Utoqqaat Illuanni misissuineq siumut ilimasaarutigineqareersimasoq ombudsmandeqarfimmit misissuiartortunit 6. aamma 7. juni 2024-mi ingerlanneqarpoq.

Ombudsmandimit 14. november 2024-mi misissuiartornermit nalunaarusiaagallartoq Upernavimmi Utoqqaat Illuannut aamma Avannaata Kommunanut tusarniaassutigalugu nassiunneqarpoq.

Ukiup naanerani ombudsmandi Avannaata Kommunanit nalunaarusiamut missingersuut pillugu oqaaseqaammik tigusaqarsimanngilaq. Taamaattumik nalunaarusiap inernera aatsaat 2025-mi ilanngunneqarumaarpoq.

Angerlarsimaffik Isikkivik Sisimiuniittoq

Siumut ilimasaarutaareersumik ombudsmandeqarfimmit misissuiartortut 11. aamma 12. september 2024-mi Angerlarsimaffik Isikkivik Sisimiuniittoq misissuiffigivaat.

Ombudsmandeqarfiup misissuinermit nalunaarusiaagallartoq ukiup naanerani tusarniaas-sutigalugu nassiussimanngilaa, taamaattumik nalunaarusiaq aatsaat 2025-mi ilanngun-neqarumaarpoq.

Angerlarsimaffik Palleq Paamiuniittoq (2023-mi tikeraarneqartoq)

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortut 11. aamma 12. maj 2023-mi ulloq unnuarlu angerlarsimaffik Palleq Paamiuniittoq misissuiffigivaat. Palleq tassaavoq ulloq unnuarlu, inersimasunut ineriartormikkut tarnimikkut innarluutillit ikiorneqarnissamik taper-sorsorneqarnissamillu pisariaqartitsisunut angerlarsimaffik. Misissuineq ombudsmandip nalinginnaasumik sulisarneranut atatillugu pivoq, taamaattumillu ulloq unnuarlu angerlarsimaffiup misissuiffigineqarnera aalajangersimasumik naammagittaalliutigineqarneranik tunngaveqarani.

Ombudsmandimit pingaarnertut paasineqartoq unaavoq, najugaqartut sulisut tungaannut toqqissisimarpasittut aammalu Pallermit najugaqarnertik nuannaralugu, kiisalu sulisunit eqqumaffigineqartut najugaqartut pisariaqartitaat. Najugaqartut inaat nammineq pisat-sersugaapput aamma isersimaartarfik- nerisarfik najoruminartuullutik angerlarsimaffip-palaartuullutillu. Ombudsmandimiillu aamma maluginiarneqarpoq najugaqartut amerla-nerit Pallerup nammineq ornittagaataani peqataasartut, najugaqartuluu pinngortitamii-tinneqartartut illoqarfirmilu sammisasaqartitsinernut assigiinngitsunut peqataasartut.

Aammali ombudsmandimit pissutsit assigiinngitsut nalunaarusiami oqaaseqarfigineqar-nissaannut pissutissaqalersitsipput. Nalunaarusiami ombudsmandimit isornartorsiorne-qarpoq, Pallermit naammattumik eqqumaffigineqarsimanngimmata pissaanermik atui-sarneq pillugu inatsimmi aalajangersakkat, tamatuma imarisaanik sulisut suliaqarfirmi-ni ilitersorneqarnissaanni, kiisalu aamma ilitersorneqarsimaneq uppersarsarlugu su-lisut atsiortussaataitanerat pillugu. Taamatullu aamma ombudsmandimit isornartorsior-neqarpoq, Isumaginninnermi Aqutsisoqarfirmut pissaanermik atuisarneq pillugu paasis-sutissiisarneq assigalugu, Pallermit najugaqartut kommuni sumiiffiat kommunilu anger-larsimaffiat paasisutissinneqartanninneri pillugit.

Taakkua saniatigut ombudsmandimit ilaatigut oqaatigineqarput Pallerup najugaqartunut ineriartortitsinissamut pilersaarummik pigisaqannginnera, aamma najugaqartut iniminni pujortarsinnaatitaanerminnik ilisimatinneqarsimannginnerat, kiisalu Pallermit atuuttunik najugaqartunut tigoriaannarnik illup iluani malittarisassaqaannginnera.

Naggataatigullu ombudsmandi aalajangersimavoq pissutsit assigiinngitsut marluk im-mikkoortinneqassasut. Suliami siullermi pineqartoq tassaavoq, oqaatigineqartut naaper-torlugit najugaqartoq sullitarineqartussanut naleqqutinningsumik inissinneqarsimasoq 2018-imili allamut inissinneqartussaagaluq suli nuutinneqarsimanngitsaq. Suliap aap-paani pineqartoq tassaavoq ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni allatullu inersimanut timik-kut tarnikkullu innarluutillinnut najugaqarfiusuni, ombudsmandip paasinninnera malillugu, sulisut malittarisassanik pisariaqartitsisinnaanerat najugaqartunut sinniisuutitaqan-gitsunut, taakkua pigisaasa nalillit qanoq iliuuseqarfigisarnissaat pillugu.

Meeqqanut Inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfik, Angerlarsimaffik Pallermit aamma Isu-maginninnermi Aqutsisoqarfirmiit oqaaseqaatit ataatsimoortillugit oqaaseqaateqar-poq. Taamaallunilu Angerlarsimaffik Palleq pillugu misissuineq naammassilluni.

ANGALANERIT TIKERAARNERILLU

Unnerluussisussaataitaasunik ataatsimeeqateqarneq

Unnerluussisussaataitaasuni sulisut 16. februar 2024-mi ombudsmandimut pulaarput. Unnerluussisussaataitaasuni sulisut paasisassarsiornerannut atatillugu ombudsmandip sulinera pillugu qanimut paasisaqarusussimapput.

Borgmesterit pisortaanerillu ataatsimeeqatigineqarneri

2024-p upernaavani borgmesterit tallimaasut pisortaanerilu immikkut oqarasuaatikkuat ataatsimeeqatigineqarput. Ataatsimeeqatigiinnerit ingerlanneqarput pitsaanerpaamik atugassaqartitsiviusumik siunissami suleqatigiinnissaq pilersinniarlugu. Ombudsmandimut saqqummiunneqarput oqaluttuarineqarlutillu ombudsmandeqarfimmi nalinginnaasumik suliarineqartartut, taamatullu ombudsmandeqarfimmi unamminartinneqarsinnaasartut. Tamanna tunngavigalugu kommunit aamma ombudsmandeqarfiup qitiusumik suleqatigiiffigissaat eqqartuinikkut naqissuserneqarlutik.

Utoqqaat Illuanni Upernavimmiittumi misissuineq

Utoqqaat Illuanni Upernavimmiittumi misissuineq siumut ilimasaarutaareersutut misissuiartortitat 6. aamma 7. juni 2024-mi ingerlappaat.

Upernavimmi paasisitsiniaaneq

Upernavimmi innuttaasut 9. juni 2024-mi Inatsisartut Ombudsmandiata sulisuinik oqaloqateqarnissaminut periarfissinneqarput.

Naqiterisitsisarfik Ilinniuserfimmik ataatsimeeqateqarneq

Ilinniuserfimmik naqiterisitsisarfik Ilinniuserfiup sulisui ombudsmandimut pulaarput 28. juni 2024-mi. Ilinniuserfimmik naqiterisitsisarfik Ilinniuserfiup sulisui paasisassarsiornerminnut atatillugu kissaateqarsimapput ombudsmandeqarfiup initai oqaluttuassartallit takorusullugit.

Nuummi Eqqartuussisoqarfimmik ataatsimeeqateqarneq

Nuummi Eqqartuussisoqarfiup sulisui ombudsmandimut pulaarput 9. august 2024-mi. Eqqartuussisoqarfiup sulisui paasisassarsiornerminnut atatillugu ombudsmandip suliarisartagaanik tusagaqarusussimapput.

Nunat Avannarliit ombudsmandiisa ataatsimiinnerat

Nunat Avannarliit ombudsmandiisa Norgemi ataatsimiinneranni ombudsmandi sulisunilu 21.-23. august 2024-mi peqataapput. Nunat Avannarliit ombudsmandii ukiut pingasukkaarlugit nunaminni nikittaallutik ataatsimiititsisarput.

Ilisimatusarfimmi Suliffissanik nittarsaassineq

Ilisimatusarfimmi inatsisilerituunngornianut suliffissanik nittarsaassinnermi 6. september 2024-mi ombudsmandip sulisui marluk peqataapput.

Angerlarsimaffik Isikkivimmi Sisimiuniittumi misissuineq

Misissuiartortitat Angerlarsimaffik Isikkivik Sisimiuniittoq siumut ilimasaarutaareersut, OPCAT tunngavigalugu misissuineq 11. aamma 12. september 2024-mi ingerlappaat. Misissuineq taanna OPCAT pillugu isumaqatigiissummut ilassut tunngavigalugu nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut suliassamik isumaginninnermut ilaatillugu ingerlanneqarpoq. Misissuineq Institut for Menneskerettigheder aamma DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur suleqatigalugit ingerlanneqarpoq.

Sisimiuni paasisitsiniaaneq

Sisimiuni innuttaasut 12. september 2024-mi Inatsisartut ombudsmandiata sulisuinik oqaloqateqarnissaminut periarfissinneqarput.

Ilisimatusarfimmi ilinniartunik ataatsimeeqateqarneq

Ilisimatusarfimmi ilinniartut ombudsmandimut pulaarput 23. september 2024-mi. Ilisimatusarfimmi ilinniartut paasisassarsionerminnut atatillugu kissaateqarsimapput ombudsmandeqarfiup initai oqaluttuassartallit takorusullugit.

Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannik ataatsimeeqateqarneq

Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat 11. oktober 2024-mi ombudsmandimit ataatsimeeqatigineqarpoq, tassani qulequttat 2023-mi ukiumoortumik nalunaarusiami eqqartorneqartut ataatsimiititaliamut ilisimatitsissutigineqarput, ingerlatsinermilu inatsiseqartitsinermut tunngasuni maannakkut ajornartorsiutaasut unamminiagassallu arlallit oqaloqatigiissutigineqarlutik.

Ilisimatusarfimmi inatsisilerituunngornianik ataatsimeeqateqarneq

Ilisimatusarfimmi inatsisilerituunngorniat ombudsmandimut pulaarput 19. november 2024-mi. Ilisimatusarfimmi ilinniartut paasisassarsionerminnut atatillugu kissaateqarsimapput ombudsmandip suliai paasisaqarfigerusullugit.

Rasmus Jensen fuldmægtigitut atorfimminit 2024-mi januarip naanerani tunuarpoq.

Luna Hansen fuldmægtigitut 1. februar 2024-mi atorfinippoq. Luna Hansen Københavnip Universitetiani inatsisilerituutut soraarummeerpoq.

Pipaluk Nielsen Karlsen nutserisutut atorfimminit martsip naanerani 2024-mi tunuarpoq.

Maliina L. Hansen immikkut siunnersortitut atorfimminit augustip naanerani 2024-mi tunuarpoq.

Kim Blokbo inatsisilerituut pisortaatut atorfimminit 2024-mi decembarip naanerani tunuarpoq.

Monica Schnügger immikkut siunnersortitut atorfimminit decembarip naanerani 2024-mi tunuarpoq.

Inatsisilerinermi pisortatut atorfik sullissisutullu atorfiit sisamat ukiakkut inuttassarsiorneqarput, 2025-llu aallartinnerani inuttalerneqarlutik.

Ombudsmandeqarfimmi ukiup naanerani uku sulisorineqarput:

Nutserisut/oqalutsit pisortaat Karoline Lyberth

Immikkut siunnersorti Henrik Bach

Immikkut siunnersorti Lili Rasmussen

Fuldmægtigi Luna Hansen

Nutserisoq/oqalutsi Hanne Heilmann

Allatsi Alice Møller

KISITSISIT ATORLUGIT TAKUSSUTISSIAT

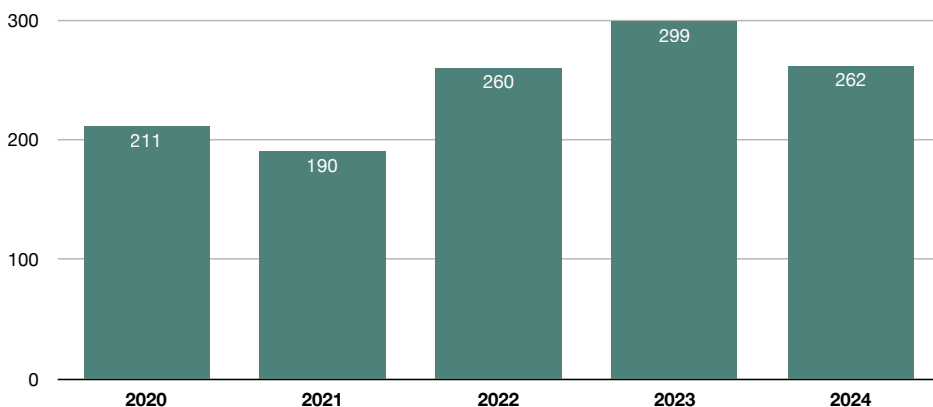
Kapitali manna 2024-mi Ombudsmandip sulianik suliarinninnerani kisitsisinik pingaarner-nik imaqarpoq. Ukiut nalunaarusiuunneqartut siuliini sisamani kisitsisit sanilliuunneqarsin-naasut takutinneqarput.

2024-MI SULIAT NUTAAT

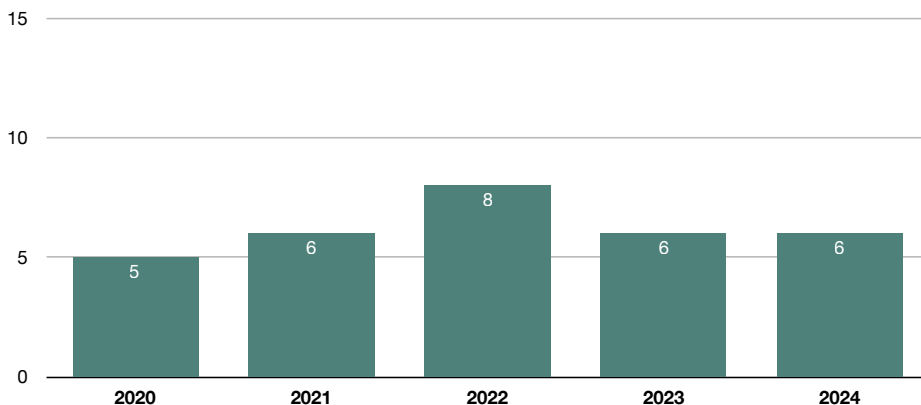
Naammagittaalliutitut suliat pilersinneqartut	262
Namineerluni misissuiffiginninnertut suliat pilersinneqartut	6
Katillugit	268

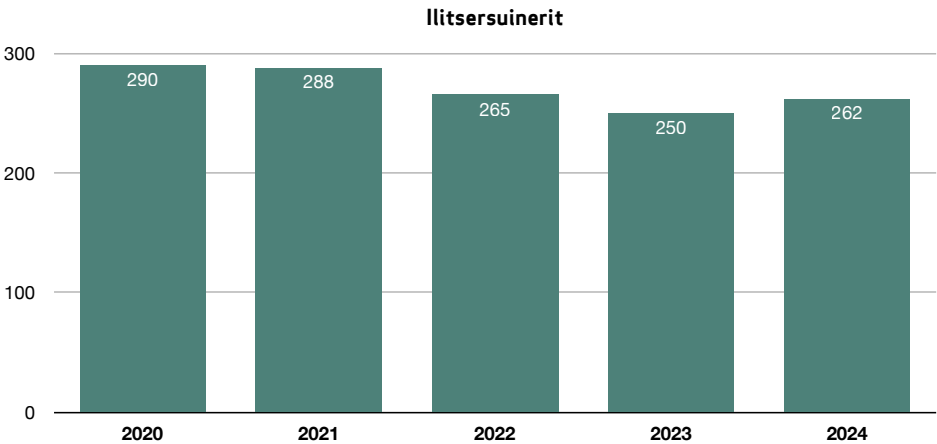
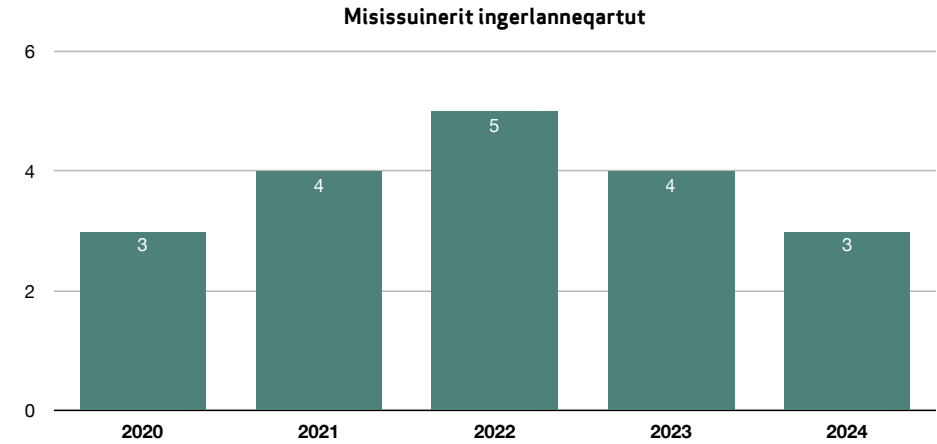
Misissuinerit ingerlanneqartut	3
Ilitersuinerit	262

Naammagittaalliutitut suliat pilersinneqartut

Namineerluni misissuiffiginninnertut suliat pilersinneqartut

SULIAT 2024-MI INERLUGIT SULIARINEQARTUT

Naatsorsukkat tulluittut sulianik 2024-mi inerlugit suliarineqartunik tunngaveqarput. Taamaalillutik naatsorsukkat taakku sulianut inerlugit suliarineqartunut 2024-mi ukiunilu nalunaarusiuunneqartuni siusinnerusuni tiguneqarsimasinnaasunut tunngasuupput.

Suliat imatut innerneqarput:

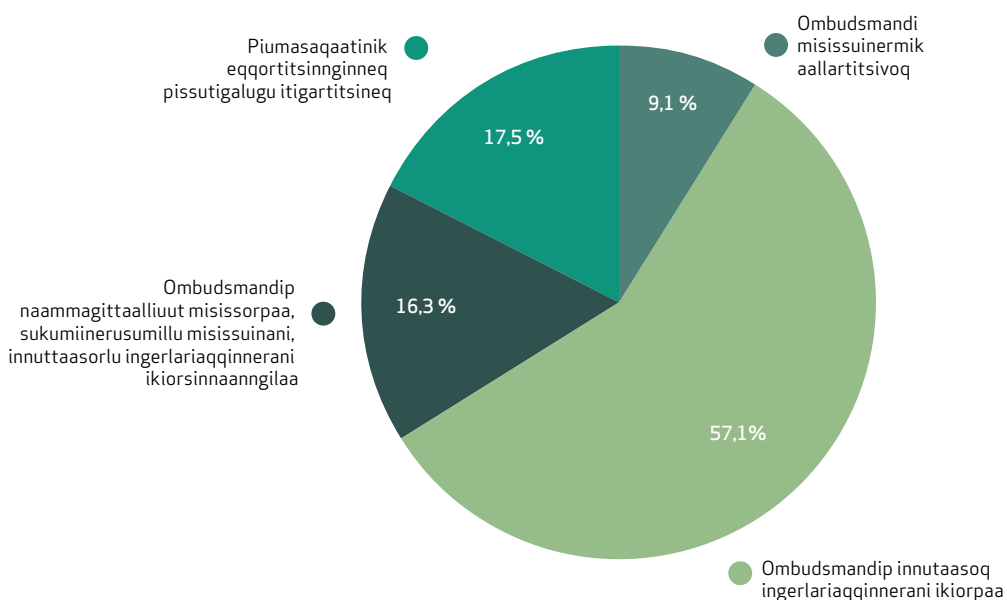
Ombudsmandi misissuinermik aallartitsivoq	
Isornartorsiuinerit, inassutit il.il.	5
Isornartorsiuisoqanngilaq, inassuteqartoqanngilaq il.il., matumani oqartussaasup suliarinneqqilerneru pissutigalugu	18

Ombudsmandip innuttaasoq ingerlariaqqinnerani ikiorpaa	144
--	-----

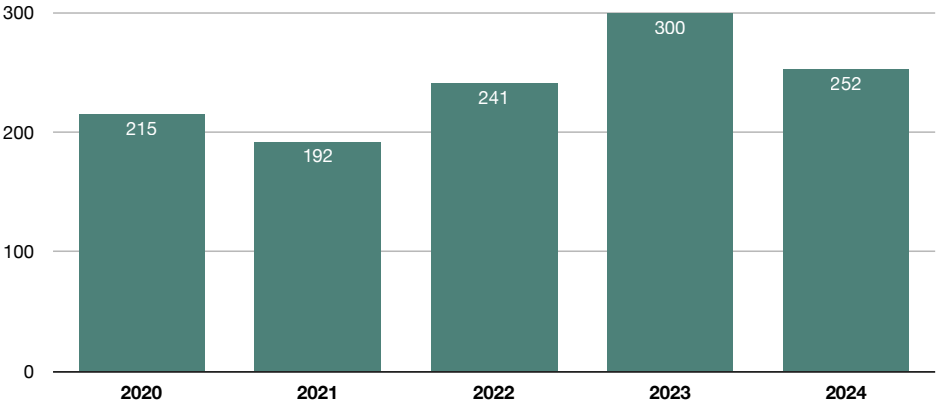
Ombudsmandip naammagittaalliut misissuataarpaa, sukumiinerusumilli misissuinani, innuttaasorlu ingerlariaqqinnerani ikiorsinnaanagu	41
---	----

Piumasaqaatinik eqqortitsinnginneq pissutigalugu itigartitsinerit	
Naammagittaalliut kingusinaarluni tunniunneqarpoq	5
Naammagittaalliornissamat periarfissat allat atorineqarsimanngillat, Ombudsmandillu innuttaasoq ingerlariaqqinnerani ikiorsinnaanngilaq	6
Naammagittaalliut Inatsisartunut, eqqartuussivinnut, naalagaaffimmi oqartussaasunut allanulluunniit Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqanngitsunut tunngasuuvuq	23
Naammagittaalliut tunuartinneqarpoq naammagittaalliortorluunniit Ombudsmandip saaffiginnissutaanut qisuariannngilaq	9
Ombudsmandi suliaq suliarineqarnerani peqataasinnaassuseqannginnerarpoq	1
Kinaassuseq isertuullugu naammagittaalliutit	-

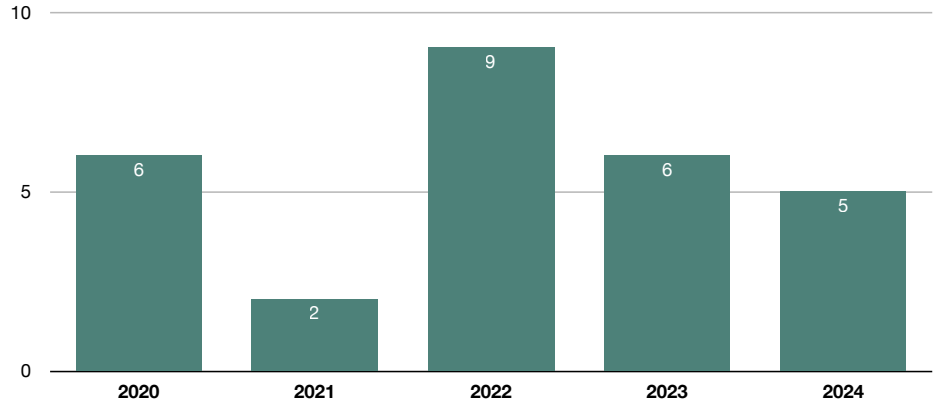
Suliat innerlugit suliarineqartut katillugit	252
Taakkunannga nammineerluni misissuiffiginninnerit	5

Naammagittaalliutitut suliat inerlugit suliarineqartut

Namineerluni misissuiffiginninnerit inerlugit suliarineqartut

Taaguutit sunut tunngasuuppat?

Ombudsmandi misissuinermik aallartitsivoq

Tassani suliat ombudsmandip misissuiffigisimasai aamma soorlu suliami allagaatinik aamma/imaluunniit oqaaseqaammik oqartussaasumit naammagittaalliummi pineqartumit pissarsiariniarsimasai ilaapput.

Ombudsmandip innuttaasoq ingerlariaqqinnerani ikiorpaa

Tassani suliat ombudsmandip misissuinermik aallartitsinngikkaluarluni suliarisimasai ilaapput. Taakku assersuutigalugu tassaapput suliat oqartussaasumut susassaartumut siullermik suliarisassanngorlugit nassiunneqarnissaat eqqornerpaasutut ombudsmandim it isigineqartut. Taakkunani suliat assersuutigalugu oqartussaasumi inerlugit suliarineqarsimanngitsut aamma suliat naammagittaalliortup tunngavilersuutai (tamaasa) oqartussaasup isummerfigissallugit periarfissaqarfigisimanngisai ilaapput. Taakkunani suliat oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliornissamut periarfissallit ombudsmandillu oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliorfissamut ingerlateqqillugit nassiussai aamma ilaapput.

Ombudsmandip naammagittaalliut misissorpaa, sukumiinerusumilli misissuinani, innuttaasorlu ingerlariaqqinnerani ikiorsinnaanagu

Tassani suliat misissuinermik aallartitsinermut allatulluunniit suliarinninnissamut pisutissaqalersitsinngitsut ilaapput. Taakku assersuutigalugu tassaapput suliat uppernarssatinik naliliiviginninnermik imaqarneri erseqqissut, ingerlatsiviup inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu sulinerinnaannut tunngasut, suliat suulluanngitsut, suliat naalakkersuinikkut siunertanik imaqtut sulialluunniit isornartorsiuinis-saq innuttaasumilluunniit inatsiseqartitsinikkut pitsaanerusumik inissisimalersitsilluni ikiuisinnaaneq ilimananngitsoq naammagittaalliut aallaavigalugu takuneqarsinnaasut.

Kikkut naammagittaalliutigineqartut suliallu Ombudsmandeqarfimmi qanoq inerreqarnerat ataani naatsorsuinerit takutippaat.

Kikkut naammagittaalliutigineqarpat ¹	Misissuinerit		Ombudsmandip innuttaasoq ingerlariaqqinnerani ikiorpaa	Ombudsmandip naammagittaalliut missorpaa, sukumiinerusumilli misissuinani, innuttaasorlu ingerlariaqqinnerani ikiorsinnaanagu	Piumasaqaatinik eqqortitsinnginneq pissutigalugu itigartitsinerit
	Isornartorsiuneq il.il.	Isornartorsiisoqanngilaq il.il.			
Kommuni ataaseq arlallilluunniit ²	5	12	108	27	16
Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik			1		
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik		1	6	2	
Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Attuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik		1	3		
Peqqinnissamut Naalakkersuisoqarfik				1	
Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik			1	1	
Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia			1		
Nunalerinnermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiuutitut Avatangii-sinullu			1		
Meeqqanut Inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfik				3	
Isumaginninnermut Ilaqutariinut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik			3		

¹ Tabelit kikkut naammagittaalliutigineqarnerannik takutitsisut Naalakkersuisoqarfinnut ukiup naanerani piusunut agguataarsimapput. Suliat inaarlugit suliarineqartut oqartussaasunut suliaasaqarfimmut allamut nuussimasunut atorunnaarsinneqarsimasunulluunniit imaluunniit Naalakkersuisoqarfiup pisinnaatitaanerup ukiup naanerani inissisimaffigisaata ataaniittunut tunngasuupput.

² Kommunit assigiinngitsut pillugit suliat tamarmik ataatsimut naatsorsorneqarput. Tamanna naammagittaalliortup kinaassusianik isertuussiinnarsinnaasariaqarnerup isiginiarneqarneranik pissuteqarpoq.

Oqartussaasut allat il.il. Ombudsmandip pisin naatitaanerani pineqartunut ilaatinneqartut		1	3	3	3
Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik		3		1	
INI A/S					12
Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiat			1		
Nunatta Nakorsaaneqarfia			1		
Akilaartarnermik Aqutsisoqarfik			8	1	
Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik			1		1
Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik			1		
Peqqinnissaqarfik, matumani Kal. Nunaanni napparsimmaviit il.il.			5		1
Oqartussaasup suup naammagittaalliutigineqarnera paasiuminaappoq				1	
Oqartussaasut il.il. Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqanngitsut				1	10

SULIAT SUNUT TUNNGASUUSIMAPPAT?

Kikkut naammagittaalliutigineqarnerisa suliallu qanoq inerineqarnerisa agguataarneqarnerat ataani naatsorsuineri takutinneqarpoq.

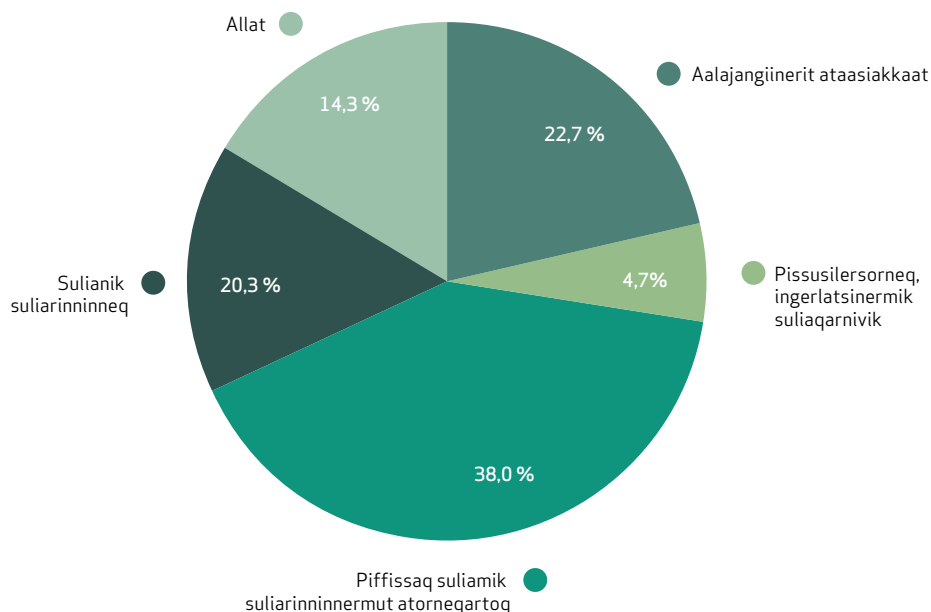
Kina naammagittaalliutigineqarpa	Aalajangiinerit ataa-siakkaat	Pissusiler-sorneq, ingerlatsi-nermik suliaqarnivik	Piffissaq suliamik suliarinninnermut atornerqartoq	Sulianik suliarinnineq	Allat
Avannaata Kommunia	2	1	25	8	2
Kommune Kujalleq	6	5	12	1	2
Kommuneqarfik Sermersooq	8	2	25	4	12
Kommune Qeqertalik	8		19	4	1
Qeqqata Kommunia	6		7	4	4
Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik		1			
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik	4		1	4	
Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiisitaanermullu Naalakkersuisoqarfik	2		1	1	
Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik	1				
Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik	1		1		
Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia			1		
Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik					1
Meeqqanut Innusuttunullu Naalakkersuisoqarfik	2				1
Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik			2	1	
Oqartussaasut allat il.il. Om-budsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqartut	5		2	2	1

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik	3			1	
INI A/S			1	1	10
Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiat	1				
Nunatta Nakorsaaneqarfia			1		
Akilerartartermik Aqutsisoqarfik	3	1	1	4	
Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik			2		
Aningaasaqartermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik			1		
Peqqinnissaqarfik, matumani Kal. Nunaanni napparsimmaviit il.il.	1	3		2	
Oqartussaasup sorliup naammagittaalliuutigineqarnera ersarluppoq				1	
Oqartussaasut il.il. Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqanngitsut	1	2		1	7

KATILLUGIT:

Aalajangiinerit ataasiakkaat	54
Pissusilersorneq, ingerlatsinermik suliaqarnivik	15
Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq	102
Sulianik suliarinninneq	39
Allat	41

Suliat sumut tunngasuusimappat

Kukkunerit sumiginnaanerilluunniit annertunerusut

Pisortat ingerlatsivianni annertunerusumik kukkussuteqartoqarsimanissaa imaluunniit sumiginnaasoqarsimanissaa ilimagisariaqartoq ombudsmandip suliamik misissuinerata takutippagu, ombudsmandi suliaq pillugu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut tamatumunngalu peqatigitillugu Naalakkersuisunut imaluunniit kommunalbestyrelsimut nalunaaruteqassaaq. Tamanna ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23-kkut aalajangersarneqarpoq.

Ombudsmandi 2024-mi ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu marloriarluni nalunaaruteqarpoq.

Nalunaarutit marluk taakku oqartussasunut ukununga tunngasuupput:

- Kommuneqarfik Sermersooq (meeqqat inissinneqarsimasut angerlartinneqarnerat takuuk imm.3.5)
- Kommune Qeqertalik (ombudsmandip saaffiginnissutaanut piffissaq atorneqartoq)

Suliat Ombudsmandimut taartaasartup suliarisai

Suliami pissutsinik ombudsmandip arlaannaannulluunniit illersuisuunnginneranik qularutiginnilersitsisinnaasoqarpat ombudsmandi suliamik suliarinnissinnaanani nalunaassaaq.

Tamanna Inatsisartut ombudsmandeqarneq pillugu inatsisaanni § 5, imm. 2-mi ersersinneqarpoq.

2024-mi ombudsmandip suliarinnissinnaanngiffigisaanik soqanngilaq.

Ukiumi nalunaarusiorfiusumi 2024-mi ombudsmandimut taartaavoq Folketingip Ombudsmandia, taassuma 2023-mi suliaq tunniunneqarsimasoq ataaseq 2024-mi naammassivaa.